

“SİVAS’IN ÇEHRESİ YILDIZ DAĞI VE TURİZM YATIRIMLARIYLA PARLIYOR”

**BU TOPRAĞIN ÖYKÜSÜ
YENİDEN ANLATILDI**

**“ORTA ANADOLU’YU KEŞFET”
ULUSAL FOTOĞRAF YARIŞMASI
ÖZEL ÖDÜL SAHİPLERİ
ORTA ANADOLU’DA**

Seyit CEZAĞLU

Pazarlama Karmasının
İletişim Halkası Tutundurma

Metin ERGÖKTAŞ

Dijital Pazarlamacının
Alet Çantası - 1

Yunus Emre ŞEKER

Bölgesel Kalkınma
Yaklaşımı

Sivas
Sızır Şelaleleri

14

“SİVAS’IN ÇEHRESİ YILDIZ DAĞI VE TURİZM YATIRIMLARIYLA PARLIYOR”

20

KENEVİR YETİŞTİRİCİLİĞİ

- 02 Sunuş
- 04 Bizden Haberler
- 14 “Sivas’ın Çehresi Yıldız Dağı Ve Turizm Yatırımlarıyla Parlıyor
- 18 Bu Toprağın Öyküsü Yeniden Anlatıldı
- 20 Kenevir Yetiştiriciliği
- 22 Ekonomik Göstergeler
- 24 “Orta Anadolu’yu Keşfet” Ulusal Fotoğraf Yarışması Özel Ödül Sahipleri Orta Anadolu’da
- 26 Tartışmaların Odağındaki Kenevir Bitkisine Genel Bir Bakış
- 32 Pazarlama Karmasının İletişim Halkası: Tutundurma
- 36 Dijital Pazarlamacının Alet Çantası - 1
- 40 Bölgesel Kalkınma Yaklaşımı

22

EKONOMİK GÖSTERGELER

26

TARTIŞMALARIN ODAĞINDAKİ KENEVİR BİTKİSİNE GENEL BİR BAKIŞ

ORANTI**İmtiyaz Sahibi**

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı

Koordinatör

Nimet TAHTASAKAL

EditörDr. Elif Aybike BÜYÜKYILMAZ
Metin ERGÖKTAŞ**Yayın Komisyonu**Dr. Elif Aybike BÜYÜKYILMAZ
Metin ERGÖKTAŞ
Nimet TAHTASAKAL
Serdar ARSLAN
Seyit CEZAOĞLU
Yunus Emre ŞEKER**Katkı Sağlayanlar**

Salih AYHAN

Sivas Valisi

Hayriye EREN

Yapım

www.anadolubasinmerkezi.com

+90 312 496 01 40 proje@anadolubasinmerkezi.com

Dergi içerisinde yer alan yazıların içeriği
Orta Anadolu Kalkınma Ajansının
görüşlerini yansıtmamakta olup, yayınlanan
yazıların içeriğine ilişkin her türlü hukuki
sorumluluk yazarlara aittir.

Sunuş

Turizm, en hızlı geri dönüşü olan ve en büyük sorunumuz olan işsizliğin giderilmesinde etkin role sahip bir sektördür. Ülkenin ekonomik ve sosyal birlikteliğini sağlamak için bölgelerarası eşitsizlikleri azaltmak amacıyla kullanılan bölgesel kalkınma politikalarının turizm ile yakın bir ilişkisi vardır.

Turizm sektörü, doğa, iklim, tarih, folklor, kültür doğal çevreye büyük ölçüde bağımlılık gösterir ve bu bahsi geçen faktörler turizmin hammadde durumundadırlar. Sayılan bu zenginlikler ancak turizm sayesinde ekonomik girdi niteliğine dönüştürülebilirler. Endüstriyel faaliyetler yönünden yeterli kaynak ve gelişme olanağına sahip olmamasına rağmen, zengin turizm potansiyeline sahip bölgelerin planlı ve etkin bir turizm uygulaması sonucunda turistik yönden kalkınmaları ve ülke ekonomisi içinde dengeli bir biçimde gelişmeleri mümkündür.

Türkiye'nin merkezinde, çok boyutlu, planlı ve orantılı olarak kalkınan dinamik ve güçlü bir Orta Anadolu vizyonuna sahip Orta Anadolu Kalkınma Ajansı olarak;

TR72 Bölgesinde bulunan Kayseri, Sivas ve Yozgat illerinin merkez ve tüm ilçelerindeki turizm değerlerinin geliştirilmesi, hizmet kalitesinin artırılması, bölgede turizm altyapısının iyileştirilmesi, bölgenin cazibe merkezi haline getirilmesi ve Ülke Ekonomisine katkı sağlanması amacıyla bugüne kadar 3 farklı programda 29 proje destekledik. 13.565.646 TL olan toplam bütçenin 8.310.305 TL tutarı Ajans tarafından sağlandı.

Anadolu'da kış turizminin kalbi olan Erciyes Dağı ile tarihi ve kültürel değerlere sahip ve ayrıca önemli bir gastronomi merkezi olma yolunda ilerleyen Kayseri; tarihinin çeşitli dönemlerinde muhtelif devletlere başkentlik yapmış ve sayısız tarihi esere sahip Sivas; tarihi, sanatı ve kültürünün yanı sıra zengin jeotermal kaynaklara ev sahipliği yapan Yozgat illerinin sahip oldukları turizm değerleri Ajansımız tarafından desteklenmekte ve var olan turizm potansiyelinin ulusal ve uluslararası tanıtımına katkı sağlanmaktadır. Bu bağlamda bu sayımızı Bölgemizdeki turizm değerlerinin öne çıkarılması amacıyla hazırladık. İlgiliye okuyacağınız ümidiyle..

Ahmet Emin KILCI
Genel Sekreter V.

BİZDEN HABERLER

ETKİLİ MÜLAKAT TEKNİKLERİ EĞİTİMİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

22-23 Aralık 2018 tarihlerinde Yozgat Yatırım Destek Ofisi tarafından Bozok Üniversitesi öğrencilerine yönelik "Etkili Mülakat Teknikleri Eğitimi" verilmiştir. Eğitim içeriğinde mülakat öncesi hazırlıklar, mülakat sırasında dikkat edilmesi gereken hususlarla birlikte sık sorulan mülakat soruları ve bu soruların nasıl cevaplanması gerektiğine ilişkin bilgiler aktarılmıştır. Eğitimin 2. gününde ise grup mülakatı ve birebir mülakat simülasyonları uygulanarak eğitim tamamlanmıştır.

TEDARİK ZİNCİRİ PROJESİ EĞİTİMLERİ KAPANIŞ ORGANİZASYONU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Yozgat Valiliği öncülüğünde ORAN sekretaryasında il özelinde bulunan sektörlerde tedarik ağının mevcut durumunun geliştirilip aynı zamanda firmaların tedarik zinciri içerisinde yakın illerin ekosistemine dâhil edilmesi amacıyla Yozgat Tedarik Zinciri Projesi yürütülmektedir.

Bu projenin önemli bir parçası olarak proje kapsamında yer alan firmaların temsilcilerine 19-22 Aralık ve 25-28 Aralık 2018 tarihlerinde "Müzakere ve İleri Satış Teknikleri, İş Ağı Kurma, Moderasyon" başlıkları altında toplamda 8 gün süreyle 3 eğitim verilmiştir. Eğitimlerin son gününde Yozgat Valisi Kadir ÇAKIR'ın da katılım sağladığı Tedarik Zinciri Projesi Eğitimleri Kapanış Organizasyonu düzenlenmiştir.

Projenin sonraki aşamalarına ilişkin bilgiler katılımcılarla paylaşılmış olup Tedarik Zinciri Projesi kapsamında yer alan eğitim faaliyetleri tamamlanmıştır.

SİVAS İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ İLE FİZİBİLİTE DESTEĞİ SÖZLEŞMESİ İMZALANDI

2018 Yılı Fizibilite Destek Programı kapsamında Sivas İl Sağlık Müdürlüğü tarafından sunulan ve destek almaya hak kazanan TR72/18/FZD/0002 referans no'lu, "Sıcak Çermik Konaklamalı Rehabilitasyon Tesisi" başlıklı fizibilite destek sözleşmesi imzalandı.

Ajans Genel Sekreter V. Ahmet Emin KİLCİ ve Sivas İl Sağlık Müdürü Fethullah Siddık MOĞULKOÇ tarafından imzalanan sözleşme ile gerçekleştirilecek fizibilite çalışmasının Sivas ili sağlık turizmi yatırımları için yol gösterici olması planlanmaktadır.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY'IN GÜNDEME GETİRDİĞİ KALKINMA MODELİ PROJESİNDE İLK AŞAMA TAMAMLANDI

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Yozgatlı insanlarıyla bir araya geldi.

Kabulde, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin ilk Cumhurbaşkanı Yardımcısı olarak göreve gelmesinin ardından ziyaret ettiği memleketi Yozgat'ta iş dünyasıyla bir araya geldiğinde gündeme getirdiği kalkınma modeli projesi ana gündem maddesiydi.

Katma değer üreten, ülkenin ve Yozgat'ın kalkınmasına öncülük edenlerle bir arada olmaktan dolayı gurur duyduğunu ifade eden OKTAY, göreve geldiklerinde bir kalkınma modeli projesini başlattıklarını ve bu projeyi Yozgat'ta adım adım hayata geçirmeye başladıklarını söyledi.

Yozgat Ticaret ve Sanayi Odası başta olmak üzere, ilin tüm paydaşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla uzun soluklu bu projenin hayata geçirilmesi için çalıştıklarını vurgulayan OKTAY, "Ortak paydamız Yozgat. Bütün hemşerilerimizle Yozgat'ın, yerelin kalkınmasına odaklanacağız. Bunu da kendimiz başaracağız. Özellikle beklentilere dayanan değil her ne olursa olsun işimizi geliştirmeye odaklandığımız bir zihniyeti hayata geçirmemiz lazım." diye konuştu.

OKTAY, başarmak istediklerinin zihinsel bir dönüşüm olduğunu, iş adamlarından bugün aldığı geri dönüşlerin kendisini dönüşümün başladığı yönünde umutlandığını söyledi.

Yozgat ve ülkemiz adına heyecanlandık

Özellikle ticari anlamda çevre illerle olan ilişkilerin güçlendirilmesi gerektiğini belirten OKTAY, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Biz üretmeye başlayalım, teşvik zaten kendisi gelecektir. Öyle bir şey yapmalıyız ki bu sürdürülebilir olsun. İş boyutunda ayakları yere basan, kendisine güvenen, işbirlikleriyle gelişen bir kalkınma modeli istiyoruz. Bir kardeşiniz olarak söylüyorum. Biz burada olsak da olmasak da gelişim devam etmeli. Belki 15 yıl sonrasında öyle bir noktaya geleceğiz ki siz bütün dünyaya ihracat yaparken biz başarınızdan mutlu olacağız. Bu kalkınma modelini kendi ayakları üzerinde duran işletmeler modeli üzerine oturtmak istiyoruz."

OKTAY, Yozgat için bir başarı hikayesinin başladığını, herkesin bunun içinde yer almak isteyeceğini dile getirdi.

"Yozgat'ta pilot olarak uygulamaya başladığımız kalkınma modeli projesini önümüzdeki dönemde benzer nitelikteki diğer illerimize de uygulayacak şekilde geliştireceğiz." diyen OKTAY, şunları kaydetti: "İş adamlarımızın buna inanması gerekiyor. Firmalarımızın birbirini pozitif anlamda motive etmesi lazım. Mutlaka sıkıntılar olacaktır ancak

çözümleri de ortaya konacaktır. İş adamlarımızdan güzel örnekler duyunca Yozgat ve ülkemiz adına çok heyecanlandık. Yozgat merkez ve ilçelerinden lider firmalarımız çıkmalı. Fikirlerimiz ve projelerimizle hem memleketimize hem de ülkemize iz bırakmalıyız. Çevre illere gittiğimizde Yozgat'taki değişimin ayak seslerinin hissedilmesi lazım. Bunun iş dünyasından başlaması lazım. Bu değişim iş adamından başlarsa, çalışanlarına, ailelerine ve topluma yansır. İnandığımız zaman yapamayacağımız bir şey yok. Ben başaracağımıza inanıyorum. Türkiye olarak hedeflerimizi yakalayabilmemiz için her bir ilimizin kalkınma hamlesine katkı vermesi lazım."

Konuşmasında, ülkemizin 2023 yılı ihracat hedeflerine ulaşabilmesi için 81 ilimizin üzerine düşeni yapması gerektiğini ifade eden OKTAY, ülke genelinde uygulanabilecek bu modelin yerelden kalkınma hamlesinin ilk adımı olabileceğini belirtti.

Projede ilk aşama tamamlandı

Yozgat Sanayi ve Ticaret Odası ile ORAN'ın yürütücülüğünü üstlendiği projenin ilk aşamasında rekabetçi üretimler ve üretim kapasiteleri dikkate alınarak firmalar belirlendi.

Yozgat'ta faaliyet gösteren firmaların ana ürün veya ara ürün üretimleri, üretilen ürünlerin rekabet edebilirliği, üretim kapasiteleri, hammadde tedarik noktaları incelendi. Yurt içi ve yurt dışı pazarlara erişimde tedarik zincirlerinin çeşitli aşamalarında tedarikçi veya alıcı olarak yer alınabilmesi için işbirliği alanları tespit edildi.

Yozgat'ın mevcut ticaret hacmini geliştirmeye yönelik olarak öncelikle çevre illerde bulunan ticaret fırsatları araştırıldı. Bu amaçla Çorum ve Kayseri'de işbirliği yapılabilecek firmalar belirlendi. Çorum ve Kayseri'deki Ticaret ve Sanayi Odalarıyla koordinasyon sağlandı.

Projenin ikinci aşamasında Çorum ve Kayseri'de düzenlenecek toplantılarda ilgili firmalarla bir araya gelinerek işbirliği yapılabilecek alanlar belirlenecek.

YOZGAT-ÇORUM TEDARİK ZİNCİRİ BULUŞMASI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Cumhurbaşkanı Yardımcımız Fuat OKTAY'ın talimatıyla Yozgat'ta faaliyet gösteren ancak pazar bulma konusunda zorluklarla karşılaşan firmaların özellikle çevre illerde var olan tedarik zinciri ağlarına katılmalarını sağlamak amacıyla proje yürütülmektedir. Yozgat Valiliği başkanlığında ve ORAN ile Yozgat TSO işbirliğinde yürütülen bu proje kapsamında yerel üretimin canlandırılması, tedarik ağında karşılaşılan problemlerin giderilmesi, geniş bir iş ağına sahip olunması, ulusal-uluslararası pazarlarda firmaların yeterli yetkinliğe sahip olunması, projenin başarılı bulunması durumunda ise model olarak alınması ve Türkiye genelinde uygulanması amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında yer alan firmalara yönelik üretim envanterleri belirlenmiş ve çevre illerdeki sektörlerde faaliyet gösteren firmalarla birebir eşleştirme yapılmıştır. Bu kapsamda 02 Şubat 2019 tarihinde Çorum'da projenin bir aşaması olarak Çorum'da faaliyet gösteren firmalarla Yozgat'ta faaliyet gösteren firmaların bir araya getirildiği Yozgat-Çorum Tedarik Zinciri Buluşması organize edilmiştir.

Organizasyona Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY başta olmak üzere, Yozgat Valisi Kadir ÇAKIR, Çorum Valisi Mustafa ÇİFTÇİ, Kalkınma Ajansları Koordinasyon Dairesi Başkanı Ahmet ŞİMŞEK, Yozgat TSO Başkanı Sinan ÇELİK ve Çorum TSO Başkanı Çetin BAŞARANHINCAL, ORAN Genel Sekreter V. Ahmet Emin KILCI ve diğer ilgili kurum/kuruluş temsilcileri katılım sağlamıştır.

AKDAĞMADENİ GES YATIRIMI İÇİN DÜĞMEYE BASTI

Ajansımız, temel faaliyetlerinden olan "Bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarının azaltılması" hususundaki çalışmalarına devam ediyor. Bu kapsamda Yozgat Akdağmadeni Belediye'sinin yapmayı düşündüğü GES (Güneş Enerjisi Santrali) yatırımı için bilgi edinme ve iyi uygulama örneklerini yerinde incelemek amacı ile Kayseri'ye gelen Belediye yetkilileri Burhanettin BELLİSOY ve Adem YILDIRIM'a Kayseri Yatırım Destek Ofisi refakatinde Kayseri Organize Sanayi Bölgesine ziyaret gerçekleştirilmiştir.

Belediye yetkilileri 55MW gücündeki Kayseri OSB Güneş Enerjisi Santrali'ni gezerek tesis hakkında Elektrik İşletme Müdürü Hacı Nuh SARP'tan teknoloji seçimi ve şartname hazırlanması hususunda bilgi almışlardır. Heyet ayrıca GES taahhüt işleri ile ilgili Kayseri'de faaliyet

gösteren bir şirkete yönlendirilerek konu ile ilgili bilgi alınması sağlanmıştır.

ORAN, MESLEKİ EĞİTİMDE DÖNÜŞÜM İÇİN PAYDAŞLARLA GÖRÜŞÜYOR

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı, Mesleki Eğitim ile ilgili Kayseri'de gelişmeye açık alanların tespiti amacı ile ildeki paydaşlarla görüşmelere başladı.

İlk olarak Organize Sanayi Bölgesi Teknik Kolej kurucu Müdürü Durmuş PAYAŞ ziyaret edilerek;

- 1 Müfredat belirleme güncelleme ve sanayici ihtiyaçlarının müfredata katılması,
- 2 Yetiştirilen öğrencilerin sanayiciye kazandırılması,
- 3 Staj ücretleri, okul aidatları ve sosyal haklar ve
- 4 Okullarda altyapı sorunları gibi konular görüşüldü.

Toplantı sonrasında okuldaki atölyeler ziyaret edilerek öğrenci ve öğretmenler ile de fikir alışveriş sağlanmıştır. Toplantının sonuçlarının ildeki diğer paydaşlarla yapılacak değerlendirmelerden sonra raporlanarak Bakanlığa iletilmesi hedefleniyor.

2018 YILI 4. DÖNEM TEKNİK DESTEK SÖZLEŞMELERİ İMZALANDI

2018 Yılı Teknik Destek Programı Kasım-Aralık döneminde destek almaya hak kazanan başvuru sahipleri ile teknik destek sözleşmeleri imzalandı.

Sözleşmelerin imzalanmasından sonraki süreçte, yararlanıcı kurumlar ile belirlenen tarihlerde teknik destek faaliyetlerinin gerçekleşmesi sağlanacaktır.

Sözleşme İmzalanan Kurumlar:

- ▶ Kayseri Ticaret Odası
- ▶ Abdullah Gül Üniversitesi
- ▶ Kayseri İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- ▶ Kayseri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- ▶ Kayseri İl Kültür Turizm Müdürlüğü
- ▶ Kayseri Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü
- ▶ Develi Kaymakamlığı
- ▶ Felahiye Kaymakamlığı
- ▶ Boğazlıyan Kaymakamlığı
- ▶ Kayseri Ticaret Borsası
- ▶ Yeşilhisar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
- ▶ Yahyalı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
- ▶ Talas İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
- ▶ Kangal İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
- ▶ Çekerek İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
- ▶ Kadışehri İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
- ▶ Kadışehri İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
- ▶ Ulaş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
- ▶ Erciyes Teknopark A.Ş.
- ▶ Kayseri Kadınlar Derneği
- ▶ Kayseri Tekstil Kent Sanayici ve İş Adamları Derneği

SİVAS İLİ FİZİBİLİTE PROJE SÖZLEŞMELERİ İMZALANDI

2018 Yılı Fizibilite Destek Programı kapsamında Sivas ilinden destek almaya hak kazanan projelerin sözleşmeleri, Sivas Valisi ve Ajans Yönetim Kurulu Başkan Vekili Salih AYHAN'ın katılımıyla 14 Şubat 2019 tarihinde imzalandı. Sözleşme töreninde STSO Başkanı ve Ajans Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa EKEN, Sivas İl Tarım ve Orman Müdürü Seyit YILDIZ, Sivas 1. OSB Müdürü Bekir Sıtkı EMİNOĞLU ve ORAN Genel Sekreter V.Ahmet Emin KİLCİ de hazır bulundu.

Destek almaya hak kazanan projelerden; Sivas Ticaret ve Sanayi Odası'nın başvuru sahibi olduğu TR72/18/FZD/0005 no'lu projede Sivas Fuar, Kongre ve Kültür Merkezi Fizibilite Çalışması yapılacaktır. Sivas İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün başvuru sahibi olduğu TR72/18/FZD/0011 no'lu "Yerli Ve Milli Koyunculukta Alternatif Nefesimiz Yapağımız Projesi"nde ise; Sivas başta olmak üzere çevre illerinde yerli ve milli koyun yapağısının etkin değerlendirilerek ekonomiye kazandırılmasına yönelik "Yapağı Toplama ve İşleme Tesisi" fizibilitesi yapılacaktır. Sivas 1. OSB Müdürlüğü'nün başvuru sahibi olduğu, TR72/18/FZD/0013 no'lu projede ise Organize Sanayi Bölgesi'nin ihtiyaç duyduğu "Atıksu Arıtma Tesisi" fizibilitesi hazırlanacaktır.

Projelerin Sivas ili için sürdürülebilir ve kalkınmaya katkı sağlayacak sonuçlar üretmesini dileriz.

Tüm haberlerimiz ve detaylı bilgiler için ;
oranti.oran.org.tr

KAYSERİ OSB FUAR ALANININ İLK ETABINI TÜYAP İŞLETECEK

Kayseri OSB tarafından Nisan 2017'de inşaatına başlanılan Kayseri OSB Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi birinci etabının işletilmesine dair Kayseri OSB ve TÜYAP Kayseri arasında imza töreni gerçekleştirildi.

İmza törenine; Kayseri OSB Yönetim Kurulu Başkanı Tahir NURSAÇAN, Yönetim ve Denetim Kurulu Üyeleri, TÜYAP Anadolu Fuarları A.Ş. Genel Müdürü Cihat ALAGÖZ, TÜYAP Anadolu Fuarları A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Gökalp GÖKDEMİR, ORAN Yetkilileri, STK temsilcileri ve sanayiciler katıldı.

Projeye göre 2017 Nisan ayı başında temeli atılan Kayseri Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi inşaatının, 1. etabı olan 18 bin m²'lik kısmının Mart ayı başında hizmete girmesi planlanmaktadır.

Fuar ve Kongre Merkezi'nin 2. etabı olan 12 bin m²'lik kısmın gro betonu ise bu ay başında atılmıştır. 2. etap projesine Orta Anadolu Kalkınma Ajansı'ndan yaklaşık olarak 11.5 milyon destek sağlanmıştır. Böylece, 30 bin m² kapalı alan ve toplamda 150 bin m² alana sahip olacak Fuar ve Kongre Merkezi Kayseri'ye uzun yıllar hizmet edecek bir yapıya kavuşmaktadır.

İmza töreninde konuşan TÜYAP Anadolu Fuarları A.Ş. Genel Müdürü Cihat ALAGÖZ; "TÜYAP Fuarcılık Grubu, ülke çapında faaliyet gösteren; 8 Fuar Merkezimiz, İstanbul - Adana - Bursa - Konya - Diyarbakır - Samsun - Erzurum - Eskişehir fuar düzenlediğimiz iller; İzmir - Gaziantep - Antalya - Ankara - Kocaeli - Kayseri. 14 şehirdeki bölge müdürlüğü ve ofislerimiz, Rusya, Bulgaristan, Gürcistan, İran, Makedonya, Mısır'da faaliyet gösteren ofislerimiz, 26 Ülkedeki temsilcilik ağı, 700'ün üzerinde tam zamanlı çalışan kadromuz ve her yıl düzenlediğimiz 90'ın üzerinde fuarımız ile dünyada ve ülkemizde fuarcılık sektörünün önde gelen kuruluşudur.

2018 yılında, 94 fuarda, 75 ülkeden 13.879 katılımcı kuruluşu, 169 ülkeden 4.671.435 ziyaretçi ev sahipliği yapmıştır. Kuruluşundan

2018 yıl sonuna kadar hazırladığı; 1.700 yurt içi ve 39 ülkede 189'yi aşkın yurt dışı fuar ile toplam 1.889 Fuar, 125 ülkeden 316.315 firmaya hizmet vermiş ve 200 ülkeden 60.394.313 ziyaretçi ev sahipliği yapmıştır.

TÜYAP Fuarcılık sahip olduğu etkinlik gücü ile KAYSERİ ve bölge ekonomisine katkı sağlamak konusunda kararlıyız. Atılan bu imzanın hayırlara vesile olmasını diliyorum ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum." dedi.

İmza töreninde konuşan Kayseri OSB Yönetim Kurulu Başkanı Tahir NURSAÇAN; Kayseri OSB Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi çalışmalar hakkında bilgiler verdi.

NURSAÇAN, "Kayseri OSB Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi Projesi'ne ayrı bir önem veriyoruz. Merkezimiz için; katkılarını esirgemeyen; Sayın Valimiz Şeyhmus GÜNAYDIN, ORAN Yönetim Kurulu, ORAN Genel Sekreter V. Sayın Ahmet Emin KİLCİ ve yönetimine ayrıca teşekkür ediyorum. Ayrıca, Fuar ve Kongre Merkezi'nin çevre düzenlemesine önemli katkılar sağlayan, Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Mustafa ÇELİK ve yönetimine şükranlarımızı sunarız.

Şu an tarihi bir an yaşıyoruz. Kayseri OSB Yönetimi olarak; Fuar ve Kongre Merkezi'nin 18 bin m²'lik 1. etabının işletilmesi konusunda, bu konuda söz sahibi ve marka konumunda olan; TÜYAP'la anlaşma yapmış bulunmaktayız. TÜYAP yöneticilerine huzurunuzda teşekkür ediyor, kendilerine başarılar diliyoruz.

Hayata geçirilen bu projeler hakkında çok şey söylemeye gerek olmadığı kanaatindeyim, projeler kendini en güzel şekilde anlatıyor... Bu projelerin hayata geçmesinde; başta sanayicilerimiz olmak üzere ilgili ve yetkili herkese şükranlarımızı sunarız. Hayırlı uğurlu ve bereketli olmasını, böyle hayırlı hizmetlerin devamını da Mevla'mızdan diliyoruz." dedi.

MESLEKİ EĞİTİMDE DÖNÜŞÜM İÇİN PAYDAŞ ZİYARETLERİ DEVAM EDİYOR

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı, Mesleki Eğitim ile ilgili Kayseri'de gelişmeye açık alanların tespiti amacı ile ildeki paydaşlarla yapılan görüşmeler, İl Milli Eğitim Müdürlüğünde Mesleki ve Teknik Eğitim Hizmetlerinden sorumlu Müdür Yardımcısı Fatih KOLUKISA, Kartal Endüstri Meslek Lisesi Müdürü Selçuk ERDEM ve Kayseri Büyükşehir Belediyesi İşletmeler ve İştirakler Daire Başkanı İlyas YILDIRIM ve Meslek Akademisi Sorumlusu Denizhan BURHAN ile ayrı ayrı yapılan toplantılarla devam etti.

Fatih KOLUKISA, ildeki meslek liselerinin genel durumu, atölyelerde ve istihdam konusunda gelişmeye açık alanları, öğrencilerle birlikte elde edilen başarıları ve okullardaki iyi uygulama örneklerini aktardı. Kartal Endüstri Meslek Lisesi Müdürünün de katılım sağladığı toplantının ardından lisedeki atölyeler ziyaret edildi.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi İşletmeler ve İştirakler Daire Başkanı İlyas YILDIRIM ile yapılan görüşmede ise, Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun çalışma programından Büyükşehir Belediyesi

tarafından yapılan yatırımlarda geline son duruma; KAYMEK öğrencilerine sağlanan olanaklar ve ihtiyaçlardan meslek liseleri ile yapılan işbirliklerine kadar birçok konu ele alındı. Ayrıca Kayseri'deki yerli ürünlerin ulusal ve uluslararası pazarlanması ile ilgili büyük bir proje konusunda da çalışmalara başlaması planlanıyor.

BENİM İŞİM GİRİŞİM YARIŞMASI II. DÖNEMİNDE SÜREÇ DEVAM EDİYOR

Geçtiğimiz yıl ilki düzenlenen Benim İşim Girişim Yarışması'nda, hem I. dönem finalistleri hem de II. dönemde ilk 10'a giren takımlar, mentorlerine onaylattıkları faaliyet takvimi kapsamında prototip geliştirme süreçlerine devam ediyorlar. Kazanan takımlar arasında; hayvancılığa yönelik yazılımdan çocuklara kod öğretimini kolaylaştırmaya, gaz zehirlenmelerinde erken uyarıcı sistemlerden sanal gerçekliğe kadar birçok alanda proje yer alıyor.

Projelerdeki son durum hakkında değerlendirmelerde bulunmak ve ödül başvurusunda bulunmak üzere Kayseri Yatırım Destek Ofisi'ni ziyarete gelen girişimci takımlar bir an önce prototip geliştirme sürecini tamamlayıp kendi firmalarını kurmak istiyorlar.

Son başvuru tarihi 29 Ekim 2019 olan yarışmanın ilk jürisi 29 Kasım 2019 tarihinde yapılmıştı. Mayıs 2019'da yapılması planlanan final töreninde ilk 3 girişimci takım belli olacak...

KAYSERİ YDO, 60 MİLYON DOLARLIK YATIRIMIN PEŞİNDE

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı ve Kayseri Sanayi Odası işbirliğinde, 22 Şubat 2019 tarihinde Çinli bir tekstil firmasına Kayseri Yatırım Ortamı sunumu gerçekleştirildi. Kayseri YDO uzmanları ve Sanayi Odası Genel Sekreter Yardımcısı'nın da katılım sağladığı toplantıda, Kayseri'ye toplamda yaklaşık 60 milyon dolar yatırım yapacak olan firmaya yararlanabileceği teşvik unsurları detaylı olarak anlatıldı.

Yatırımcı firmanın soruları ile devam eden toplantı yaklaşık üç saat sürdü. Önümüzdeki günlerde Kayseri YDO olarak başvuru süreçlerinde danışmanlık yapılmaya devam edilmesi planlanıyor.

KAYSERİ VE YOZGAT İLLERİNDE FİZİBİLİTE PROJE SÖZLEŞMELERİ İMZALANDI

2018 Yılı Fizibilite Destek Programı kapsamında Kayseri ve Yozgat illerinden destek almaya hak kazanan projelerin sözleşmeleri imzalandı.

Destek almaya hak kazanan projelerden; Yozgat Ticaret ve Sanayi Odası'nın başvuru sahibi olduğu TR72/18/FZD/0007 no'lu projede Yozgat Ticaret Ve Sanayi Odası Yerleşkesi fizibilite çalışması yapılacaktır. Kayseri Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü'nün başvuru sahibi olduğu TR72/18/FZD/0006 no'lu "Kayseri OSB Müdürlüğü Yerli ve Milli Sünger Üretecek" isimli projede ise; Kayseri'de yerli Toluen Diizosiyanat (TDI) ve Poliöl hammaddesinin Kayseri'de üretilmesi için fizibilite çalışması yapılacaktır.

Sorgun Kaymakamlığı'nın başvuru sahibi olduğu, TR72/18/FZD/0004 no'lu ve "Sorgun Tarıma Dayalı İhtisas Organize Hayvancılık Sanayi Bölgesi Projesi" ile; Sorgun ilçesine 100 büyükbaş işletme kapasiteli Tarıma Dayalı İhtisas Organize Hayvancılık Sanayi Bölgesi kurulması ve bu bölgenin yem giderleri karşılayabilmek için modern sulama sistemli yem bitkisi ekili iş alanları oluşturulmasının fizibilitesi yapılacaktır.

Çekerek Kaymakamlığı Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından sunulan ve destek almaya hak kazanan TR72/18/FZD/0009 no'lu "Bayındırhüyük Meyve Bahçesi Yatırım Fizibilitesi" isimli projenin

sonucunda, Çekerek ilçesinde 3180 hektarlık tarım arazisinde meyve bahçelerinin kurulması, elde edilen ürünlerin katma değerini artıracak tesislerin kurulması için gerekli fizibilite çalışması ortaya çıkacaktır.

Projelerin Kayseri ve Yozgat illerinin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeylerini artıracak yatırımları çekmesi ve iki il için dinamik sektörler olan imalat ve tarım endüstrisi sektörlerine katkı sağlamasını dileriz.

MESLEKİ EĞİTİMDE DÖNÜŞÜM İÇİN SON DURAK İNCESU OSB İDİ

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı, Mesleki Eğitim ile ilgili Kayseri'de gelişmeye açık alanların tespiti amacı ile ildeki paydaşlarla yapılan görüşmelerde son durak İncesu OSB Bölge Müdürlüğü oldu.

Bölge Müdürü Recep YILDIZ, ORAN Araştırma Planlama ve Koordinasyon Birim Başkanı M. Fatih ATILABEY ve Kayseri YDO Koordinatörü Ali DURMUŞ'un sorularını cevapladı. YILDIZ, İncesu

OSB'de kurulan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin kuruluşundan bu güne yaşadığı serüven, okul kapasitesi ve öğrencilerin ilgisi, yeni bölüm açma girişimleri gibi birçok konuda bilgi verdi.

Kurum ziyaretlerinin tamamlanmasının ardından oluşturulan kapsamlı rapor yönetim kurulu onayının ardından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile paylaşılacak.

ORAN İZLEME VE DEĞERLENDİRME BİRİMİ İPEKYOLU VE DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSLARINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN TECRÜBE PAYLAŞIMI TOPLANTISINA KATILDI

ORAN İzleme ve Değerlendirme Birimi 2019 yılında uygulanması planlanan Sosyal Destek Programı (SODES) ve Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP) kapsamında İpekyolu ve Doğu Akdeniz Kalkınma Ajanslarının ev sahipliğinde gerçekleştirilen bilgilendirme ve tecrübe paylaşımı toplantılarına katılım sağladı. ORAN, İKA ve DOĞAKA İzleme ve Değerlendirme Birim Başkanı ve uzmanlarının

katıldığı toplantılarda mevzuat değişiklikleri, proje izleme süreçleri vb. konularda da görüş alışverişinde bulunuldu.

Gaziantep Bölgesel Endüstriyel Tasarım ve Hibrit Modelleme Merkezi (GETHAM) ve Gaziantep Hayvansal Biyogaz Tesis'i'nin yerinde incelenmesi ile tecrübe paylaşımı ziyaretleri tamamlandı.

ŞEHİR VE SANAYİ MÜZESİ PROJESİ İMZA TÖRENİNE, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK KATILDI

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sn. Mustafa VARANK 23 Mart 2019 Cumartesi günü çeşitli toplantılar ve bir dizi ziyaretler nedeniyle Sivas'taydı.

Ziyaretin ilk toplantısı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP) kapsamında Sivas İl Özel İdaresi tarafından sunulan ve 10 milyon TL hibe almaya hak kazanan "Şehir ve Sanayi Müzesi Projesi" imza töreni nedeniyle gerçekleşti. Törene Sn. Bakanımızın yanı sıra Ajans Yönetim Kurulu Üyelerinden Sivas Valisi Sn. Salih AYHAN, Sivas Belediye Başkanı Sn. Sami AYDIN, Sivas Ticaret ve Sanayi Odası Sn. Mustafa EKEN, Ajansımız Genel Sekreter V. Sn. Ahmet Emin KİLCİ ile il protokolü katılım sağladı.

Sivas Valiliği öncülüğünde ve Orta Anadolu Kalkınma Ajansı koordinasyonunda yürütülecek, Sivas'ın kültürel mirasının korunmasını ve gelecek nesillere yenilikçi bir yöntemle aktarılmasını sağlayacak proje vasıtasıyla, tarihi yapıların aslına uygun biçimde restore edilerek turizme kazandırılması ve tarihi kent bölgesinin cazibe merkezi haline dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

Proje vasıtasıyla müze sergi alanları, müze satış mağazası, yönetim ve kafeterya birimi, yarı açık ceza evi odası, sanayi mektebi odası, minyatür halı ve kilim atölyesi, Sivas tarağı atölyesi, Sivas ağızlığı ve Sivas kalemi atölyesi, Sivas bıçağı atölyesi ve geleneksel müzik aletleri yapım atölyesi gibi geleneksel el sanatlarına yönelik uygulama atölyeleri oluşturulacaktır.

Protokole ilişkin düzenlenen törende konuşan Bakan Sn. VARANK, şunları söyledi: "Her şehrin karakterini, kimliğini özetleyen

sembol binalar, yapılar vardır. Yerel kültürün izlerini oralarda bulur, yaşamışlıklar ve tarihi dokuyu bu sayede hissedersiniz, işte Hamidiye Mektebi de Sivas açısından sembol bir yapı. 117 yıl önce Sivas Valisi Reşid Akif Paşa tarafından İkinci Abdülhamit Han adına yaptırılan bu bina, 1961 yılından itibaren yarı açık cezaevi olarak kullanıldı. Proje kapsamında tarihi yapının rölöve, restitüsyon, restorasyon, makine, elektrik ve peyzaj, müze teşhir ve tanzim çalışmaları yapılacak. Tarihi kent meydanına yürüme mesafesinde olacak proje, Sivas'ın cazibe merkezi bir şehir olması yönünde hedefe de yardımcı olacak. Bakanlığımız bu projeyi Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamında yürütecek ve 10 milyon lira hibe desteği aktaracak. Proje; valiliğimiz öncülüğünde, bakanlığımızın finansal desteğinde ve Orta Anadolu Kalkınma Ajansı'nın koordinasyonunda yürütülecek."

Törende konuşan Sivas Valisi Sn. Salih AYHAN ise şu sözleri kaydetti: "Sivas İl Özel İdaresi tarafından hazırlanan ve sunulan projenin Sivas'ın kültür ve turizmine önemli katkıları olacaktır. Sivas Yarı Açık Cezaevi projesi ile yaşayan ve yenilikçi bir müzeye dönüştürülecek olan eser şehrimizin hizmetine sunulacaktır. Projeye katkılarından dolayı Sn. Bakanımız Mustafa VARANK'a teşekkür ediyor, projenin şehrimize ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum."

ORAN ÇOCUK AKADEMİ ATÖLYE ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

"Eğitim ve İstihdam Sağlanması Yoluyla Sosyal Yaşamın Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı" kapsamında kurulan ORAN Çocuk Akademisi; bilim ve teknolojiye yönelik gelişmeler doğrultusunda TR72 illerinde (Kayseri, Sivas, Yozgat) başta dezavantajlı gruplar olmak üzere sosyal altyapının geliştirilmesi için ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği geliştirilerek eğitim ve atölye faaliyetleri gerçekleştirmeye başladı.

İlki Sorgun'daki Yavuz Selim Ortaokulu'nda gerçekleştirilen atölyelere 56 öğrenci katılım sağladı. Robotik-Kodlama, Zeka Oyunları ve Origami Atölyeleri kapsamında algoritma, kodlama, robot yazılımı, zeka oyunu tasarımı, kutu zeka oyunları, origami eğitimleri gerçekleştirildi. 3 hafta süren atölyelerin tamamlanmasıyla öğrencilere katılım belgesi verildi.

Dijitalleşen dünyada çağın gereksinimlerini karşılayabilmek adına yaratıcı düşünme, problem çözme kabiliyeti, üretkenlik gibi önemli becerilerin kazandırılmasını hedefleyen ORAN Çocuk Akademisi, düzenlediği atölye faaliyetleri ile bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmayı, bölgenin sosyal ve bilimsel alt yapısının güçlendirilmesini hedeflemektedir.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Uzmanları Dr. Elif Aybike BÜYÜKYILMAZ, Ümmühan YAMAK ve Özay Deniz KESKİN ile Abdullah Enes TÖKEN'in eğitim kadrosunda bulunduğu ORAN Çocuk Akademisi, farklı branşlarda içerikler tasarlanarak atölye sayılarının artırılmasını amaçlamaktadır.

KAYMEK EĞİTMENLERİNE PROJE DÖNGÜSÜ YÖNETİMİ EĞİTİMİ VERİLDİ

Kayseri Mesleki Eğitim ve Kültür A.Ş. Eğitimcilerine Proje Döngüsü Yönetimi ve Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı Eğitimi verildi. İzleme ve Değerlendirme Birimi Uzmanı Metin ERGÖKTAŞ tarafından verilen eğitim 16-17 Nisan 2019 tarihlerinde KAYMEK Sümer Gençlik Merkezinde yapıldı. Toplam 12 saat süren eğitimde; proje kavramı, proje fikrinin analizi, sorun analizi, sorun analizinde kullanılabilecek teknikler, hedef analizi, strateji analizi, paydaş analizi, bütçe planlaması, faaliyet planlaması, mantıksal çerçeve yaklaşımı ve mantıksal çerçeve matrisi, projelerin finansmanı, uygulama planı, izleme ve değerlendirme, sürdürülebilirlik başlıkları işlenirken aynı zamanda atölye çalışmalarıyla da desteklendi.

Proje Döngüsü Yönetimi Eğitimi bölgedeki diğer kurumlardan gelen taleplere göre devam ettirilecek olup, bölgenin proje yazma

ve uygulama kapasitesinin geliştirilmesi, bölgede proje kültürünün yaygınlaştırılmasıyla bölge paydaşlarının Ajans desteklerinin yanı sıra diğer desteklerden de faydalanma oranının artırılması hedeflenmektedir.

KAYSERİ'NİN E-TİCARET SİTESİ FAALİYETLERİNE BAŞLIYOR

delireyon.com

"Dijital Pazarlama Uygulamaları ve E-Ticaretin Yaygınlaştırılması" Sonuç Odaklı Programı faaliyetleri kapsamında İzleme ve Değerlendirme Birimi Uzmanları tarafından e-ticaret ve dijital pazarlama enstrümanlarının kullanımının yaygınlaştırılması ve farkındalık oluşturma amacıyla özel hazırlıklar yapılarak TR72 Bölgesi içerisinde ki potansiyel kuruluşlar ile irtibata geçildi.

E-Ticaret danışmanlık desteği vermekte olduğumuz Kayseri Tekstilcent Sanayici ve İş Adamları Derneği, 20 farklı üyesi ile birlikte delireyon.com e-ticaret sitesi için altyapı hazırlıklarını tamamladı.

Aynı zamanda e-ticaret sitesi üzerinden yapılacak satışlar için lojistik merkezi, stüdyo, pazarlama ve stok alanı olarak kullanılacak bina da kullanıma hazır hale getirildi. Mayıs ayı başında ilk satışı yapması hedeflenen delireyon.com, Kayseri bölgesi için birçok firmanın bir araya gelerek oluşturduğu ilk e-ticaret platformu olacak.

29 Mart 2019 tarihinde delireyon.com operasyon merkezinde gerçekleştirilen toplantı ile ORAN'ın desteklediği ve KAYTEKSİAD'da

organize edilecek olan dijital pazarlama eğitimleri hazırlıkları konuşularak e-ticaret sitesi üzerinde yapılabilecek güncellemeler ve izlenecek dijital pazarlama stratejileri için fikir alışverişinde bulunuldu. Ajansın vermekte olduğu danışmanlık desteği, e-ticaret sitesinin teknik iyileştirmeleri noktasındaki desteği ile devam edecektir.

ORAN, HESTOUREX 2019 SPOR VE SAĞLIK TURİZMİ FUARINDA!

III. Uluslararası Hestourex Spor ve Sağlık Turizmi Fuarı Antalya'da başladı. 4-7 Nisan 2019 tarihleri arasında Antalya Anfaş fuar alanında düzenlenen fuara, sağlık ve spor turizminde her yıl alanında uzman onlarca kurum ve ziyaretçi geliyor.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı olarak ilk defa 2018 yılında katılım sağlanan fuara, bu yıl da Kayseri Yatırım Destek Ofisi ve ASTUDER (Anadolu Sağlık Turizmi Derneği) koordinasyonunda Kayseri, Sivas

ve Yozgat'tan toplamda 13 kurumla katılım sağlandı. Spor turizmi temasının bu yıl ağırlıklı olduğu fuarın ORAN standında; Erciyes ve Yıldız Dağı Kayak Merkezi temsilcilerinin yanı sıra, Kayseri özel hastaneleri, TR72 Bölgesi termal otelleri, Kangal Balıklı Kaplıca, Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi ve ASTUDER yer aldılar.

Geçtiğimiz yıl 2018'in üzerinde B2B görüşmesi yapılan fuarda bu yıl da TR72 için olumlu sonuçlar alınması bekleniyor.

Yunus Emre ŞEKER
Sivas Yatırım Destek Ofisi

Salih AYHAN

Sivas Valisi
Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Üyesi

“SİVAS’IN ÇEHRESİ YILDIZ DAĞI VE TURİZM YATIRIMLARIYLA PARLIYOR”

Sivas Valimiz Sayın Salih Ayhan ile Yıldız Dağı ve Kayak Simülasyon Merkezi projelerini konuştuk.

Türkiye'nin en genç, en kaliteli, en modern ve en ekonomik kayak merkezi vizyonu ile inşa edilen Yıldız Dağı Kış Sporları Turizm Merkezi resmi olarak 6 Şubat 2016 tarihinde açıldı. Turizm merkezi, zirve yüksekliği 2.552 metre olan dağın 1.740 m yüksekliğindeki bölümünde yer alıyor. Ülkemizde bulunan kayak merkezleri içerisinde çığ tehlikesi olmayan tek merkezdir. 2016 yılında işletmeye açılan merkezde bir butik otel, kapalı buz pateni salonu, günübirlik tesisler, zirve kafe, kayak eğitim merkezi, kayak kiralama evi, bilet gişesi, sağlık merkezi, merkez idare binası, jandarma binası ile suni karlama sistemi bulunmaktadır. Yatırım kararı onaylanmış olan Sıcak Çermik bağlantı yolunun tamamlanmasının ardından entegre hale getirilecek kış ve termal turizmi konsepti Sivas'ın turizm potansiyelini artırmaya devam ediyor.

Yıldız Dağı Kış Sporları Turizm Merkezi'ni şehirde destekleyen ve kentin kayak kültürüne önemli etkiler yaratması beklenen “Sivas Kayak Simülasyon Merkezi Projesi” Türkiye’de bu alandaki

ilk projelerden biri oluyor. Sivas İl Özel İdaresi tarafından Orta Anadolu Kalkınma Ajansı'nın (ORAN) 2016 Yılı Kentsel ve Sosyal Altyapının İyileştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında sunulan ve destek almaya hak kazanan proje kapsamında Sivas İl Özel İdaresine ait 2.500 m²'lik alanda Sivas Kayak Simülasyon Merkezi oluşturuldu. Projeye birlikte Sivas ilinde yaşayan insanların sportif faaliyetler ile kendilerini geliştirebilmelerini, ilin başta gelen sosyal aktivitelerinden olan kayak sporunu bilinçli olarak yapabilecekleri alanlar kazandırılmasını sağlarken, halkın spor yapabileceği, aileleriyle birlikte eğlenebilecekleri alanların sayısını artırmak yoluyla halkın sosyal yaşam kalitesinin yükseltilmesi hedefleniyor. Proje vasıtasıyla oluşturulan restoran üst düzey bir hizmet anlayışıyla ve merkezi lokasyonuyla tüm Sivaslıların ilgisini çekecek gibi görünüyor. Bu noktada, gerek Sivas Vali Yardımcısı ve İl Özel İdaresi Genel Sekreteriye, gerekse de Ekim 2018'den itibaren Sivas Valisi olarak, ilin önde gelen projelerinin fikri mimarı ve uygulayıcısı olan Sn. Salih AYHAN'ın projelerin son durumu ile ilgili bilgiler aldık.

Sayın Valim, Sivas İl Özel İdaresi Genel Sekreteriyken Yıldız Dağı Projesi'nin öncülerinden ve bu alanda en yoğun gayret gösteren yöneticilerden biriydiniz. O günden bugüne projeyi ve yapılan yatırımları nasıl değerlendiriyorsunuz?

"Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN ve Bakanımız Sn. İsmet YILMAZ'ın öncülüğünde Valiliğimiz ve İl Özel İdaremizin yoğun gayretleriyle oluşturulan Yıldız Dağı Kış Sporları Turizm Merkezi şehrimizin yıldızı olarak parlamaya devam ediyor. Bölgenin turizm merkezi ilan edilmesinden günümüze kadar olan süreçte, büyük çabalarla önemli altyapı yatırımları gerçekleştirdik. Merkezde, 110 yatak kapasiteli otel, kapalı buz pateni salonu, günübirlik tesisler, zirve kafe, kayak eğitim merkezi, kayak kiralama evi, bilet gişesi, sağlık merkezi, merkez idare binası, jandarma binası ile suni karlama sistemi bulunuyor. Kısa sürede ivme yakalayan ve tüm Türkiye'de tanınan Yıldız Dağı Kış Sporları Turizm Merkezi her geçen gün kendi potansiyelini artırarak kentin önemli bir marka değeri olmaya devam edecektir. Yüksek kar kalitesi, pist uzunluğu ve tesislere sahip olan merkezimize tüm Türkiye'den kayak severleri davet ediyoruz."

Sayın Valim, Yıldız Dağı ile ilgili gelecek sezon ile ilgili fikir ve projeleriniz nelerdir?

"Gelecek sezon otel ile günübirlik tesisi entegre ederek, yatak kapasitesini arttıracak bir proje düşünüyoruz, belki de Yıldız Dağı'na kurumsal anlamda yapacağımız son hizmetimiz olacak. Yatak kapasitemizi 400'e çıkarttığımızda birçok yarışa talip olacağız hem de konaklama sorununu gidermiş olacağız. Yıldız Dağı, Sıcak Çermik, havaalanı arası bağlantı yolu projesi bitme aşamasında. 2019 yılında bunun da ihalesini yaparak inşallah kısa zamanda o bağlantıyı tamamlayacağız. Bunu yaptığımız takdirde Türkiye'de bir ilk olarak kış turizmi ve termal turizmi bağlantısı yapılmış olacak. Bizim koyduğumuz vizyon bir nebze gerçekleşmiş oldu. 5'inci sezonumuzda hizmet kalitemiz daha da artacak. Arkadaşlar tecrübelendi, ne yapacaklarını biliyor. Yeni sezonla birlikte vatandaşlarımızı, kayak severlerimizi mutlu edecek projelerimiz olacak."

Sayın Valim, Yıldız Dağı'nı şehirde desteklemenin önemli bir parçası olan ve Türkiye'de ilklerden olan Sivas Kayak Simülasyon Merkezi Projesi ilgili görüşleriniz nelerdir?

"Dediğiniz gibi Türkiye'de İstanbul ve Ankara'dan sonra üçüncü kayak simülasyon merkezi Sivas'ta hayata geçiyor. Üç yıl önce başlanan projede bugün son noktaya gelindi. Toplamda yaklaşık 7,5 milyon TL bütçe ile hayata geçirilen proje Valiliğimiz ve Özel İdaremizin yoğun gayretleriyle tamamlandı. Proje Orta Anadolu Kalkınma Ajansı'ndan da hibe almaya hak kazanarak, yaklaşık 480 bin TL'lik bir katkı aldı. 770 m² taban oturumlu ve tek katlı mimariye sahip olan merkezde, 161 m² simülasyon yerleşim alanı ve buna ilave olarak 155 m² izleme ve dinlenme alanları bulunuyor. Merkez içerisinde kafeterya, fuaye alanı, teknik idari ofis ve soyunma odaları, depolar ve kayak kiralama odası da yer alıyor. Ayrıca kayak simülasyon merkezi

çevre peyzaj projesi içerisinde açık otopark, kamelyalar, oturma bankları, yürüyüş yolları ve restoran gibi sosyal alanlar da bulunuyor. Özellikle üst düzey hizmet anlayışına sahip olan restoranımızdan tüm Sivaslılar faydalanabiliyor. Sporseverler burada öncelikle simülasyon üstünde kayak hocaları rehberliğinde teorik bilgiyi alıp, hizmetlerden faydalanıp, pratiğini Yıldız Dağı Kayak Merkezi'nde yapabiliyorlar. Yıldız Dağı'nı ve kayak kültürünü besleyen bir proje olan Sivas Kayak Simülasyon Merkezi Projesi'ni tamamlamanın haklı gururunu yaşıyoruz. Bu nedenle, projeye desteklerinden dolayı başta Cumhurbaşkanımız ve Milli Savunma Komisyonu Başkanımız İsmet YILMAZ olmak üzere, projeye emeği geçen herkese ve tüm çalışanlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum. Merkezin Sivas'a ve ülkemize hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Sayın Valim hep nazik karşılamanız için hem de röportajdan dolayı teşekkür ederiz. Öncülüğünüzde yapılan turizm yatırımlarıyla Sivas'ın turizm potansiyelinin artması herkes tarafından memnuniyetle karşılanmaktadır. Bizler de yapılan yatırımların şehre hayırlı olmasını diliyoruz.

Bu program Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Rekabetçi Sektörler Programı 2. Dönemi

PROJE TEKLİF ÇAĞRISI

01 Nisan - 29 Mayıs 2019

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIğI

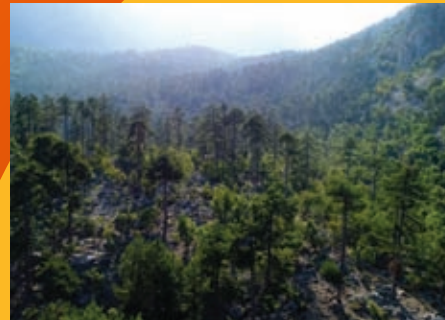
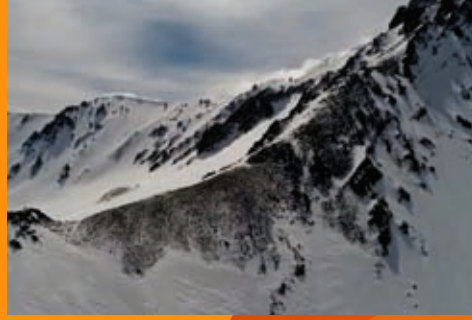

Ali DURMUŞ

Kayseri Yatırım Destek Ofisi

BU TOPRAĞIN ÖYKÜSÜ YENİDEN ANLATILDI;

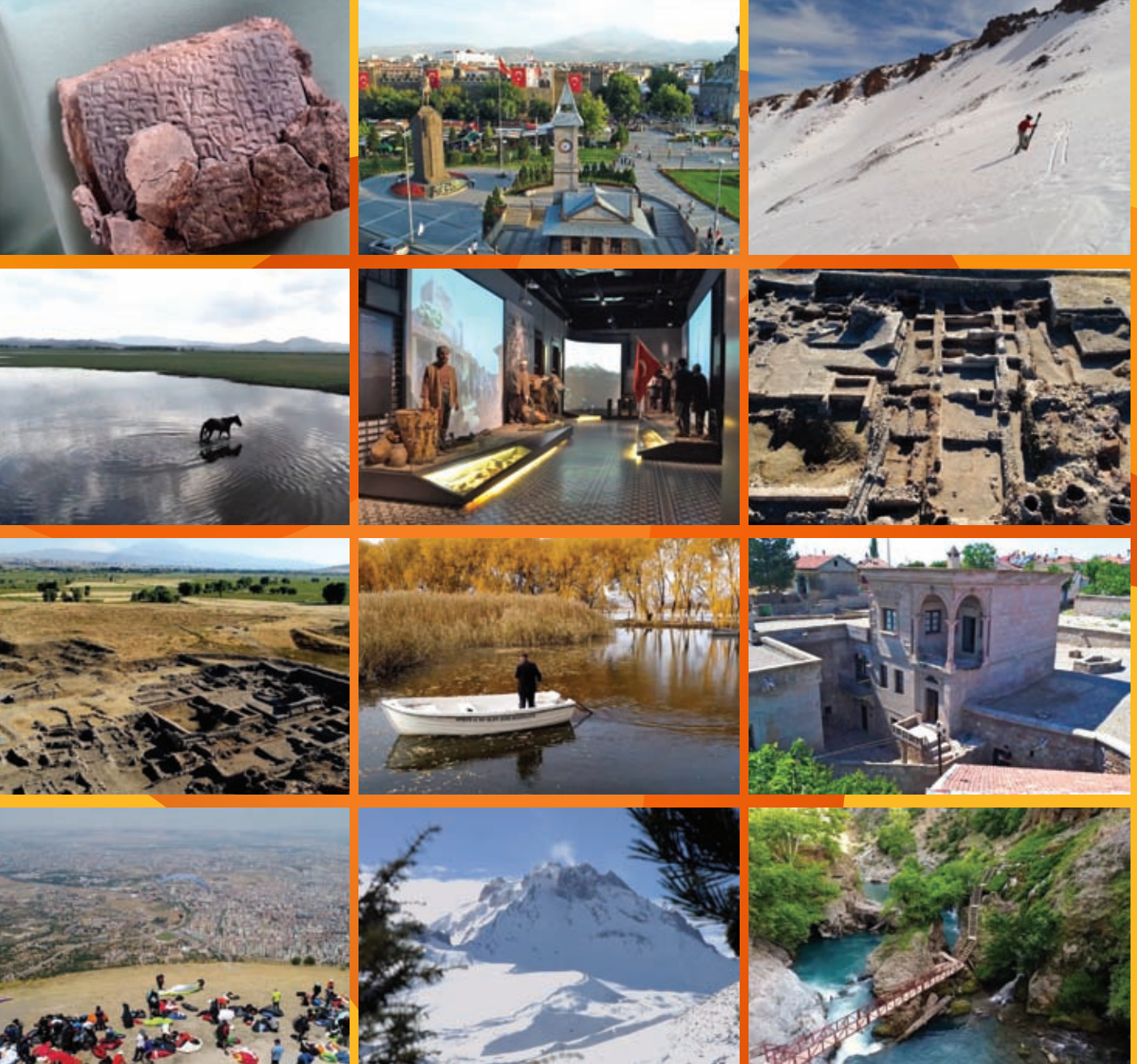
Kayseri 5.000 yılı geçen tarihi ile Anadolu'nun en önemli şehirlerinden biri... Kurulduğu ilk günden itibaren ticaretin merkezi olmayı başarmış bir şehir. Antik dönemden Roma'ya, beyliklerden Selçuklu'ya, Osmanlıdan Cumhuriyet'e birçok medeniyete ev sahipliği yapmış... Bulunduğu konum ve coğrafi şartları eşsiz doğal güzelliklerinin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Son yıllarda kış turizmi sporlarına artan ilgi ile birlikte kendisini sürekli güncellemeyi başaran Erciyes Dağı Kayak Merkezi ziyaretçi sayılarındaki artış, bu görkemli dağı Kayseri'nin en önemli avantajlarından birine dönüştürmüştür...

Kayseri, yamaç paraşütünden kuş gözlemciliğine; mantı ve pastırmadan nevineye; Bizans Kalesi'nden Soğanlı Ermeni Kiliseleri'ne, Yılkı atlarından bez bebek yapan kadınlarına; Yaman

Dede Konağı'ndan Talas yeraltı şehrine kadar bir çok muhteşem güzelliği barındırmasının yanı sıra, sahip olduğu endüstriyel yatırım altyapısı, üniversiteleri ve araştırma altyapıları ile Anadolu'nun her zaman gözde şehirlerinden birisi olmuştur.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Kayseri Yatırım Destek Ofisi olarak, birimizin asli sorumluluklarından ve görev alanlarından birisi olan şehrin tanıtımı faaliyetlerinde ildeki tüm paydaşlar tarafından kullanılmak üzere; 2018 yılı başında Kayseri ve Ekonomi, Kayseri ve Dağlar, Kayseri ve Doğa, Kayseri ve Medeniyet filmleri hazırlatmaya karar verdik.

Yücel Çakmaklı Film Atölyesi'ne hazırlatılan filmlere, yapılan ikili işbirliği protokolü ile Kayseri Büyükşehir Belediyesi Strateji Geliştirme

Dairesi başkanlığı malzeme ve lojistik desteği sağlamıştır. Filmlerin çekimi bir yılı aşkın bir süre devam etmiş, bu sürenin sonunda 2 aylık bir kurgu aşaması ile filmler sunuma hazır hale gelmiştir. Hazırlanmış olan belgesel filmler 4k kameralar ile çekilerek şiişsel bir metinle desteklenmiş olup Türkçe-İngilizce olarak iki farklı dilde seslendirmesi yapılmıştır. Aynı zaman da İngilizce seslendirmeye Arapça altyazı da ilave edilmiştir. Yapım sürecinde, alanında deneyimli yönetmen, kameraman, drone operatörü ve kurgucuların çalıştığı filmlerin metinleri ORAN tarafından titizlikle hazırlanmıştır.

Yapılan bu çalışma ile, Kayseri'nin yatırım altyapısından görsel zenginliklerine, yerel lezzetlerinden bilinmeyen tarihi değerlerine ve bu topraklarda yaşamış medeniyetlerin izlerine kadar geniş bir alanda zengin içeriğe ulaşabilirsiniz...

Tanıtım filmlerimize aşağıdaki adresten ve oluşturulan karekodu mobil cihazlarınıza okutarak ulaşabilirsiniz...

İlimizin değerlerini ulusal ve uluslararası arenada daha fazla duyurabilmek için paylaşalım, duyuralım...

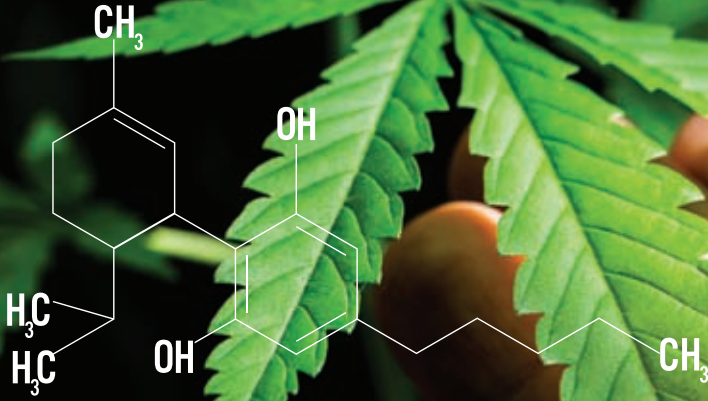
Oynatma listeleri için;

[videoyu izlemek için karekodu
akıllı telefonunuzda okutunuz]

Mehmet Fatih ATILABEY

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Birimi

KENEVİR

YETİŞTİRİCİLİĞİ

Son dönemin en popüler konularından olan kenevir bitkisi, bir ekosistem oluşturulabilirse Türkiye tarımı ve sanayisi için alternatif bir bitki haline gelebilir. Geçmiş yıllardaki tecrübelerde de bir ekosistemin oluşması için belli bir zaman ve arzun oluşturulmasını gerekli kıyor.

Aynı cins bitkinin farklı türleri olması nedeniyle kenevir, bir başka kenevir bitkisi olan esrar ile sık sık karıştırılırken aralarında ki en büyük fark tetrahidrokanabinol (THC) içeriğidir. Endüstriyel kenevir için %3'den daha az THC içerirken, esrar %20 THC içerebilir.

Kenevir yetiştiren çiftçiler, bunun mükemmel bir rotasyon ürünü olduğunu ve neredeyse tüm hasatların yerine kullanılabileceğini belirtmektedir. Böcek ilacı gerektirmemesi ve toprağı havalandırması iyi özellikleri arasındadır. Tam bir kenevir ekiminin tamamlanması sadece 90 gün sürer ve bu da dönüm başına dört kat daha fazla selüloz vermesi demektir.

Kenevirin savunucuları, kıyafetlerden yiyeceklerle ve tuvalet malzemelerinden 25.000 farklı üründe kullanılabileceğini iddia etmektedir. On dokuzuncu yüzyıla kadar kenevir, gemilerin tuval yelkenlerinin, donanımlarının ve ağlarının %90'ında kullanılmıştır. Günümüzde kenevir lifi, otomotiv bileşenlerinde cam elyafının yerini almakta ve pencere kaplamaları, duş perdeleri ve döşemeler için kumaş haline getirilmektedir.

Çin kenevir kağıdı ve tekstil ürünlerinin en büyük ihracatçısıdır. Kenevir giyim markalarının çoğu, kenevir malzemelerini Çin'deki çiftçilerden ve fabrikalardan alır. Kenevir endüstrisinin aslında Çin'de ne kadar büyük olduğunu söylemek oldukça güçtür. Çin'in kenevir tohumu endüstrisi hızla büyümektedir, ancak Kanada kadar organize bir şekilde çalışmamaktadır.

Kanada şu anda kenevir tohumu, kenevir yağı ve kenevir protein tozu gibi kenevir tohumu ürünlerinin en büyük üreticisi ve ihracatçısıdır ve ABD ise kenevir ithalat pazarının %60-90'ını oluşturmaktadır. Kanadalı kenevir tohumları, çiftçilerin sadece Health Canada'nın Onaylı Çeşitler Listesi altında listelenen kenevir tohumu çeşitlerini kullanmalarına izin verildiğinden, genellikle yüksek kalitededir ancak Kanada'dan gelen tüm kenevir tohumları GDO onaylı değildir.

Avrupa'nın kenevir endüstrisi, otomobil ve inşaat malzemesi gibi endüstriyel kullanımlara odaklanmıştır. Avrupa'daki kenevirlerin çoğu Romanya, Macaristan ve Rusya gibi Doğu Avrupa ülkelerinde yetiştirilmektedir. Bununla birlikte, Avrupa'daki diğer birçok ülke çeşitli kullanımlar için kenevir yetiştirmektedir.

Şu anda Kanada, İngiltere, Fransa ve Çin dahil 32 ülke, çiftçilerin endüstriyel kenevir yetiştirmelerine izin veriyor.

Türkiye'de kenevir tohumu üretimi uzun süre geri planda kalmışsada üretim büyük ölçüde Samsun'da yoğunlaşmış durumdadır. Esrar olarak kullanılması nedeniyle halk tarafından bitkiye önyargı ile bakılmakta iken 2019 yılının başlangıcından itibaren endüstriyel kenevir ekiminin 19 ilde serbest bırakılması ile birlikte ekim alanlarının artması beklenmektedir.

Türkiye'de çıkan yönetmelikler ile bazı kontrol unsurları oluşturulmuş olup kontrollerde esas amaç; izinsiz yetiştiricilik ile uyuşturucu madde üretimine mani olmanın yanı sıra, izinli kenevir üretiminde eğitim ve yayım çalışmaları ile tetrahydrocannabinol (THC) maddesi düşük kenevir çeşitleri kullanılarak uygun tekniklerle üretimin yapılmasını sağlamaktır. İçindeki THC oranının düşürüldüğü tohum ıslahı projeleri devam etmektedir.

Kenevirin Hakkındaki Yaygın Yanlış Anlamalar

THC ile CBD arasındaki Fark nedir?

Tetrahidrokanabinol (THC) ve kannabidiol (CBD), en yaygın olarak kenevir olarak bilinen Cannabis sativa bitkisinde doğal olarak bulunan iki ana kannabinoiddir. Bu maddelerin her ikisi de insan vücudunda ve beyinde bulunan kanabinoid reseptörleri ile etkileşime girer, ancak etkilerinde çarpıcı şekilde farklılıklar gösterir. CBD psikoaktif değildir, yani kullanıcının yüksek doz alamayacağı maddedir. THC esrar etken maddesidir.

Kenevir Yağı mı Kenevir Özütü mü?

Kenevir yağı, kenevir tohumundan soğuk preslenmiş gıda sınıfı yağı veya cila gibi yağlayıcılar için endüstriyel yağ anlamına gelir. Kenevir özü veya CBD (kannabidiol), CO2 veya çözücüler gibi bir yöntem kullanılarak kenevir çiçeğinden veya bütün kenevir bitkisinden çıkarılan yağ terimidir. Hem kenevir yağı hem de kenevir özleri, sağlık yararları için araştırılmaktadır, ancak kenevir özlerinin (CBD), çeşitli hastalıklara yardım ya da rahatlama sağladığı görülmüştür. "Kenevir yağı" ifadesi bazen kenevir özü veya CBD'yi belirtmek için kullanılır ve piyasada karışıklığa neden olma eğilimindedir.

Kenevir özü ya da CBD de sahte tıbbi esrar olarak yanlış yorumlanmıştır. Kenevir özleri, yüksek konsantrasyonlarda CBD ve diğer kannabinoidler içeren endüstriyel kenevir çeşitlerinden elde edilir, ancak THC içermez ve tıbbi esrar takviyeleri veya ürünleri gibi psikoaktif bir etkiye neden olmaz.

Endüstriyel Kenevir Sadece Erkek Bitkilerden Mi Elde Edilir?

Hayır. Tıpkı tüm kenevir türleri gibi, kenevir bitkileri de erkek veya dişi olabilir (veya her ikisi de, monoecious türlerinde). Mevsim sonunda tam olgunluğa erişen ve hasat edilen dişi bitkilerdir. Erkek bitkiler, tozlaşmayı tamamladıktan kısa bir süre sonra ölürler. Tahıl için yetiştirilen endüstriyel kenevir, erkek bitkilerin tohum üretmelerini gerektirir.

Kenevir Gıdaları Yenmesi Uyuşturucu Testlerinde Problem Oluşturur Mu?

Kenevir gıdaları, geldikleri bitkilerden daha fazla THC içermez, bu nedenle bir ilaç testinde sıkıntı oluşturmaz. Kenevir, vücudunuza sağlıklı bir diyet için gerekli tüm gerekli mineralleri sağlayacak bir süper besindir. İstenildiği kadar yenilsin, uyuşturucu testinde başarısız olunamaz. Ancak, çok fazla haşhaş tohumu yemek, afyon testlerinde başarısız olmanıza neden olabilir!

İnsanlar Yasal Kenevir Ürünleri İçerisinde Yasak Esrar Yetiştirebilir Mi?

Kenevir polenleri esrardaki THC miktarını ve kalitesini gerçekten mahvedebilir. Tecrübeli esrar yetiştiricileri bunu bilir ve endüstriyel keneviri kamuflaj mahsulü olarak değil, tehdit olarak görür.

Değerlendirme

Ülkemizde kenevir endüstrisinin çok yönlü gelişimi için planlı ve koordineli adımların atılması kaçınılmaz görünüyor. Geçmiş 10 yılda birçok ülke çok değerli tecrübe birikimi sağladılar. Türkiye'nin olgunlaşmaya başlayan piyasada yerini alabilmesi için uluslararası piyasada oluşan dinamikleri de göz önünde bulundurması gerekiyor. Endüstriyel kenevirin yasal düzenlemelerinin yapılmış olması ve desteklenmesi önemli bir adım olmakla birlikte, başlangıç aşamasında oluşturulacak olan stratejilerde ilerleyen dönemde ki katma değeri artırabilir.

Ülkemizde endüstriyel kenevir ekiminin hızlıca yayılması için sertifikalı tohum üretimi sağlanmalıdır. Kenevir üretimi için Türkiye'de tohum bulunmadığı, bulmanın zor olduğu veya ithal etmenin de sınırlarının net çizilmemiş olduğu görülmektedir. Hızlı ilerleme sağlanabilmesi için yönetmelikler güncellenmelidir.

İplik üretimi yapan firmalar için kenevir ipi bir fırsat olarak görülmektedir. Hızlıca üretim altyapısını adapte edebilen firmalar için karlı bir sektör oluşabilir.

Endüstriyel Kenevir yanında, kenevirin ilaç olarak kullanılması çok daha fazla kar imkanı sunmaktadır.

Çiftçilere yönelik geniş çaplı bilgilendirme eğitimleri yaygınlaşma ve kaliteli ürün düzeyini artırabilir.

Öncelikle endüstriyel kenevir tohumu üretimini belli bir seviyeye getirmek gerekmektedir. Tohumun geniş kullanım alanı mevcuttur ve geniş ekim alanları için tohum gereklidir.

Kenevir ekiminde düzenleyici bir kurum oluşturulabilir. Bu kurum mevcut durumun yönetimini ve gelişimini, talep yönetimini, tedarik zincirinde yaşanan problemleri giderebilir. Yurt dışında son on yılda oluşan geniş çaplı tecrübenin özel sektöre ve düzenleyici kurumlara aktarılması sağlanabilir.

Nurullah TOPKARAOĞLU

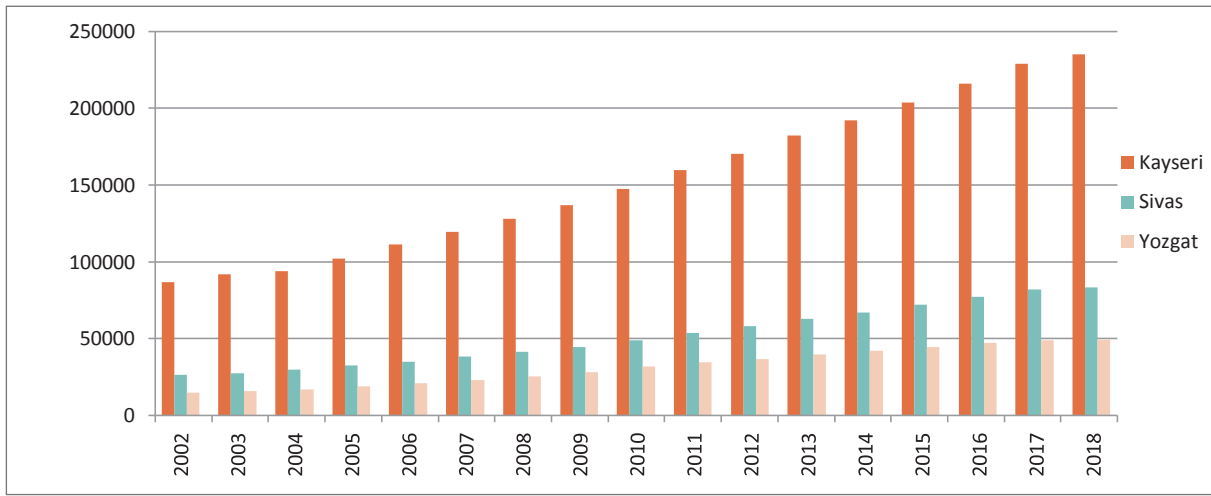
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Birimi

EKONOMİK GÖSTERGELER

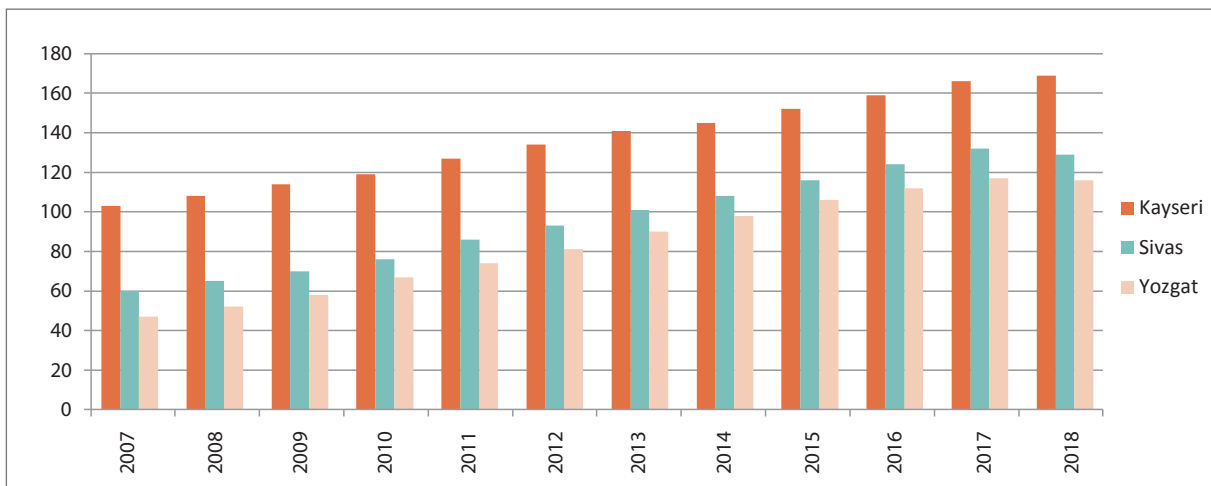
OTOMOBİL SAYISI (TR72) TÜİK

2002 yılından 2018 yılının sonuna kadar Türkiye genelinde otomobil sayısı 4.600.141'den 12.398.190'a çıkarak %270 oranında artış göstermiştir. Aynı dönemde TR72 Bölgesi'nde yer alan Yozgat ilinde

14.994'den 49.273'e %329 oranında artış, Sivas ilinde 26.354'ten 83.447'e %317 oranında artış ve Kayseri ilinde 86.636'dan 235.194'e %271 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

BİN KİŞİ BAŞINA DÜŞEN OTOMOBİL SAYISI

Türkiye'de 2007'de bin kişi başına düşen otomobil sayısı 92 iken 2018 sonu itibari ile %164'lük bir artış ile 151 adet olarak gerçekleşti. Aynı dönem için bin kişi başına düşen otomobil sayısı Yozgat ilinde 47'den 116'ya %247 artış, Sivas ilinde 60'dan 129'a %215 artış, Kayseri ilinde ise 103'ten 169'a %164'lük artış gösterdi. Bin kişi başına düşen otomobil sayılarının 2007 yılından 2018 yılı sonuna

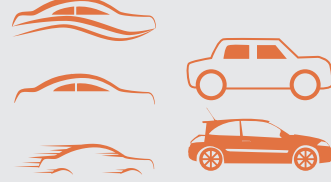
kadar artış rakamlarına bakıldığında Kayseri Türkiye ortalamasında, Sivas ve Yozgat illeri ise ortalamanın üzerinde artış gösterdi. Diğer taraftan ise 2018 yılı sonu itibari ile bin kişi başına düşen otomobil sayılarında Kayseri 169 ile Türkiye ortalaması olan 151'in üzerinde, Sivas ve Yozgat illeri ise sırasıyla 129 ve 116 ile Türkiye ortalamasının altında yer aldı.

Kayseri'de 2018 sonunda
toplam otomobil sayısı

235.194

2018 sonunda
Kayseri'deki motorlu kara taşıtlarının
%62,74'ü otomobil

Sivas'ta 2018 sonunda
toplam otomobil sayısı

83.447

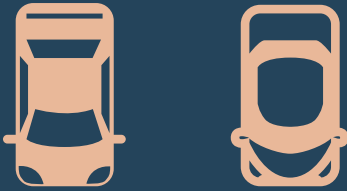

2018 sonunda
Sivas'taki motorlu kara taşıtlarının
%52,02'si otomobil

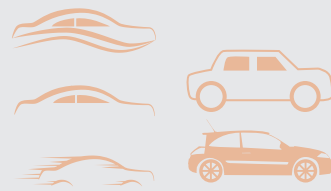

Yozgat'ta 2018 sonunda
toplam otomobil sayısı

49.273

2018 sonunda
Yozgat'taki motorlu kara taşıtlarının
%45.84'ü otomobil

Türkiye'de 2018 sonunda
toplam otomobil sayısı

12.398.190

2018 sonunda
Türkiye'deki motorlu kara taşıtlarının
%54,22'si otomobil

Nimet TAHTASAKAL
Kurumsal Yönetim Birimi

“ORTA ANADOLU’YU KEŞFET”

ULUSAL FOTOĞRAF YARIŞMASI ÖZEL ÖDÜL SAHİPLERİ ORTA ANADOLU’DA

Erdem Arif Yiğit
1. Kategori Satınalma Ödülü
Sivas Meydan

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından düzenlenen “Orta Anadolu’yu Keşfet” 1. Ulusal Fotoğraf Yarışması 24 Kasım 2018’de sona ermiş olup, 25 Kasım 2018 Pazar günü tüm jürinin katılımıyla gerçekleşen toplantıda ödüllü fotoğraflar belirlenerek, ödüller sahiplerine ulaştırılmıştır.

Kayseri, Sivas ve Yozgat illerini kapsayan Orta Anadolu’nun tarihi, coğrafi, kültürel güzelliklerinin ortaya konulması amacıyla düzenlenen bu yarışmada elde edilen fotoğraflar ile bölgenin turizm potansiyeline dikkat çekilmesi amaçlanmış olup yarışmaya tüm Türkiye’den amatör ve profesyonel fotoğrafçılar katılım sağlamışlardır. Yarışma da ayrıca jürinin belirlediği 10 kişi için de özel ödül olarak

Kayseri, Sivas ve Yozgat fotoğraf turu düzenlenmiş olup çeşitli illerden geziye katılan fotoğrafçılar üç gün süren gezi boyunca bölgenin tarihi ve turistik yerlerini fotoğraflama şansı elde ederken bölgeye özgü gurme lezzetlerle de tanışmışlardır.

Fotoğraf turumuzun kısa filmini Youtube kanalımızdan izleyebilirsiniz.

[videoyu izlemek için karekodu
akıllı telefonunuzda okutunuz]

GENEL BİR
BAKIŞHayriye EREN
Ziraat Mühendisi

Kayseri İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

TARTIŞMALARIN ODAĞINDAKİ
KENEVİR BİTKİSİ

Birleşmiş milletler verilerine göre dünya nüfusu 2018 yılı itibarı ile 7.656.202.384 olup; BM Nüfus Bölümü, Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası gibi resmi kuruluşların mevcut verilerini istatistikî analiz yaparak gerçek zamanlı tahmin veren algoritma oluşturarak neredeyse dünyanın tüm rakamlarını saniye saniye tutan ölçüm şirketi Worldometers'ın analizlerine göre günümüz itibarı ile dünya nüfusunun yaklaşık 7.69 mia olduğu tahmin edilmektedir.

Nüfusun geometrik olarak artması birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Bunların başında da böylesine bir nüfusun gıda ihtiyaçlarının karşılanması gelmekte olup ne yazık ki dünya genelinde 800 milyondan fazla insan açlık çekmekte ve bunun önlenmesine çalışılmaktadır.

Gerek nüfus artışı gerekse iklim değişiklikleri doğal kaynaklar üzerinde büyük bir baskı oluşturmakta olup, kısmen de olsa kendini yenileyebilen doğal kaynaklardan olan toprak varlıklarımızda bu baskıdan yoğun şekilde etkilenmektedir. İnsanoğlunun artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve birim alandan daha fazla yararlanabilmek için geliştirdiği teknolojiler arazi kullanım alanlarının değişmesine ve beraberinde de bozulmalara neden olmaktadır. Tarım arazilerinde alan değişimi; azalma olarak görüldüğü gibi, yapısal bozulma olarakta görülmektedir ve 1998 yılından bugüne ülkemiz tarım alanlarının %20'sinde fazlasında yapısal bozulmada meydana gelmiştir.

Meydana gelen bu bozulmaların başlıca nedenleri;

- Artan nüfusla birlikte tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı
- Yanlış kültürel uygulamalar, özellikle yoğun pestisit kullanımı
- İklim değişiklikleri
- Doğru ürün deseni oluşturulmaması.

Doğal kaynaklardan olan toprak varlıklarında meydana gelen bozulmaların belirtileri

- Verimin düşmesi
- Fauna ve florada görülen başkalaşım
- Topraktaki canlı organizmaların azalması
- Su ve rüzgarla oluşan toprak erozyonu olup, toprakların bozulması sadece ülkemizin değil tüm dünyanın önemli sorunlarından.

Gıda üretiminin %95'ini toprak varlıklarımızdan temin ettiğimiz düşünüldüğünde tarımsal üretimin günümüzde ve gelecekte önemli bir silah olacağı açık olarak görülebilmektedir. Bu nedenle de ülkeler toprak varlıklarını korumak için çok yönlü çalışmalar yapmaktadırlar. Bu çalışmalar birçok yeni veya ıslah edilmiş bitkinin gündeme gelmesine neden olmaktadır ve bunlardan biride ülkemizde lifi 'kendir' ve tohumu da 'çedene' olarak ta bilinen Kenevir (Cannabis sativa L.) bitkisidir.

Ancak bu bitki çok hararetli tartışmalara neden olmaktadır. Bunun en büyük nedeni ise çok eski bir tarihe sahip olmasına ve endüstriyel anlama çok farklı kullanım alanları bulunmasına rağmen insanların kenevir hakkında çok fazla bilgiye sahip olmaması ve narkotik özelliğinin ön plana çıkartılmasıdır. Bu narkotik özelliğinden dolayı dünyada birçok ülkede üretimi ve satışı tamamen yasaklanmış, bazı ülkelerde ise üretimi özel izine bağlanmıştır. Bu nedenle de bitki genel hatları ile doğru olarak ve her yönüyle tanıtılmalı; uyuşturucu sınıfında olan esrar veya THC maddesini değil, bir bitki olan 'Kenevir' ele alınmalıdır.

■ ■ ■ Tarihçesi

Hazar ve Himalayalar'dan Çin ve Sibirya'ya kadar uzanan alandan köken alan bir kültür bitkisi olup tarihi MÖ 5000 yıllarına kadar götürülmektedir. Tarihi kayıtlar, Kenevirin Batı Asya ve Mısır'a MÖ 1000-2000 yıllarında ulaştığı; Avrupa'ya da MÖ 1500 yılında İskitler tarafından götürüldüğünü; daha sonra Akdeniz kıyılarında yetiştirildiğini göstermektedir. Kenevirin narkotik özelliği ise Hindistan'da MÖ 1000 yılından itibaren bilinmekle beraber; Roma medeniyeti sırasında, Akdeniz çevresinde de tanınmaktaydı. MÖ 700-800 yıllarına ait kenevir liflerinin, Anadolu'da bulunduğunu gösteren kayıtlar da mevcuttur. M.S. 500 yılından itibaren Avrupa'da önemli bir lif bitkisi olmuş; 1632'de A.B.D.'ne ulaşmıştır.

Bu kadar geniş bir coğrafyada üretilen bitki narkotik özelliğinden dolayı ilk defa 19 Şubat 1925 tarihinde Cenevre Sözleşmesi ile milletlerarası kontrol edilecek uyuşturucu maddeler arsına girmiştir. Kenevir ekimine ilk yasak 1937 yılında ABD tarafından getirilmiş olup daha sonra bunu Avustralya ve Kanada takip etmiştir. 1982 yılında ise Fransa hariç tüm Avrupa ülkelerinde THC oranına bakılmaksızın Kenevir yetiştiriciliği yasaklanmıştır. Varşova Paktı'na bağlı ülkelerde ise herhangi bir yasaklama getirilmemiştir.

Kenevir önemini tamamen kaybetmeye başlamışken; başta ABD olmak üzere çok yönlü bir bitki olan kenevir üzerinde tekrar durulmaya başlanmıştır. Avrupa Birliğinde kenevir tarımına ilk izin veren ülke ise 1986 yılında İspanya olup, AB ülkelerinde üretimine teşvik dahi verilmeye başlanmıştır.

Esrar elde etmekte kullanılan etkili maddesinin THC olduğunun 1965 yılında kesinlik kazanması ile ilk olarak Fransa ve Rusya'da THC oranı düşük kenevir ıslahı çalışmalarına başlamış olup, günümüzde pek çok ülkede ıslah çalışmaları devam etmektedir.

Ülkemiz de ise 1931 yılında imzalanan uluslararası sözleşme ile kenevir üretimini denetim altına alındı ve tıbbi maksatlarla yapılacak üretim dışında yetiştirilmesini de yasaklanmış oldu.

Ancak ülkemizde kenevir sadece yasağa konu uyuşturucu elde edilebilmesi amacıyla yetiştirilmeyordu; bu özelliği kenevirin diğer faydalarının yanında önemsiz bile kalırdı ve yasağa rağmen urgan, halat, ip ve kâğıt elde edilmesi amacıyla Türkiye'de 1930'lardan itibaren kenevir ekilen alanların arttırılmasına çalışıldı. Kenevir üretiminin öncülüğünü de, Atatürk'ün kurmuş olduğu Orman Çiftlikleri yaptı. Atatürk tarafından kurulmuş olan Yalova'daki Baltacı, Silifke'deki Tekir, Tarsus'taki Piloğlu ve Adana'daki Dörtöl Portakal çiftliklerinde kenevir ekimi konusunda ciddi çalışmalar yapıldığı, üretimin sadece bu çiftliklerle sınırlı kalmadığı; Kastamonu ve Sinop'ta da kenevir ekildiği, elde edilen ürünün urgan ve halat imalatında kullanıldığı görülmektedir. Ülkemizde kenevir üretiminin değerlendirilmesi amacı ile yapılan ilk yatırım Sümerbank tarafından 1946 kurulan Kastamonu - Taşköprü Kendir Fabrikasıdır. Çeşitli nedenlerden dolayı kapasitesinin çok altında Kenevir alan fabrikanın 1951 yılında faaliyetine son verilmiştir. Diğer bir tesis de 1949 yılında Kastamonu da kurulan ve Toprak Mahsulleri Ofisi'nin çuval ihtiyacını karşılayan Kendir Sanayii Müessesesi'dir. Bu tesis de

kullanılan kenevirin randıman ve karlılığının düşük olması nedeni ile Hindistan'dan ikame ürün olarak Jüt ithal edilmeye başlanmıştır. Diğer bir yatırım ise 1984 yılında Taşköprü de kurulan SEKA Kâğıt Fabrikası olup 2004 yılında özelleştirme ile satılmıştır.

■ ■ ■ Botanik ve Morfolojik Özellikleri

Kenevir, iki evcikli (dioecie) bir bitkidir. Yani erkek ve dişi çiçekler ayrı ayrı bitkilerde bulunmakta ve gözle çok rahat ayırt edilebilmektedir. Erkek kenevir daha ince yapılı, az dallı ve olgunlaşması erkendir. Dişi kenevir ise kalın saplı ve çok dallı olup geç olgunlaşır. Erkek bitkiler dişi bitkilerden uzun olup, çiçeklenme sonrası ölür. Lifler sapın kabuk kısmında olup dişilerde lif verimi yüksek iken erkeklerde lif kalitesi yüksektir. Ekilen tohumdan %30-35 erkek bitki, %65-70 oranında ise dişi bitki çıkmaktadır. Dolayısıyla üreticinin tohumu tarlaya ekerken erkek veya dişi bitki tohumu seçip ekme seçeneği bulunmamaktadır. Bitkinin çok nadirde olsa tek evcikli (monocie) formlarına da rastlanmaktadır.

Cannabaceae (Kenevirgiller) familyasına ait tek yıllık bir bitki olan Kenevirin (Cannabis) anavatanı Orta Asya olup sistematik olarak başlıca şu alt türleri (varyete) mevcuttur.

- Cannabis sativa var. vulgaris L. (Kültürü yapılan kenevir)
- Cannabis sativa var. indica Lam. (Hint keneviri)
- Cannabis sativa var. ruderalis (Yabani kenevir) dir.

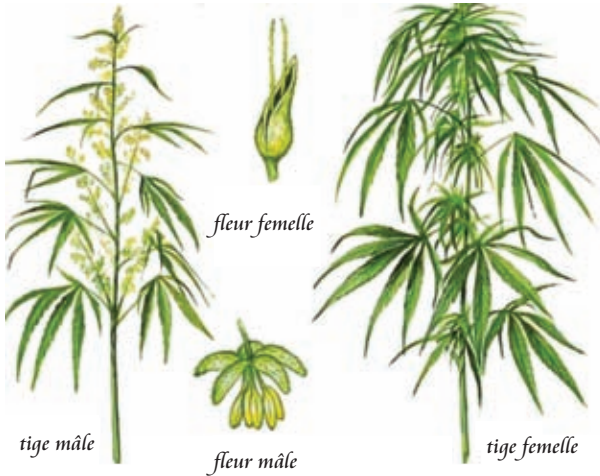
Bitki hakkında yeterli bilgi sahip olunmaması nedeni ile tüm bu alt türler tek bir bitki gibi düşünülmekte ve yanlış algı oluşmaktadır. Oysa morfolojik özellikleri, kullanım alanları ve narkotik özellikleri farklılık göstermektedir. Bitkide THC (Tetrahydrocannabinol) ve CBD (Cannabidiol) adında iki temel kimyasal madde bulunmaktadır. THC psikoaktif bir maddedir ve uyuşturucu olarak kullanılır. Buna karşın CBD psikoaktif olmayan ve tıbbi olarak kullanılabilen bir maddedir. İlaç hammaddesi olarak üzerinde çalışmalar devam etmekte olup, patent almış ilaçlar da bulunmaktadır. Tıpkı THC gibi kenevirin çiçekli bitki kısımlarında daha fazla oranda bulunur.

Döllenmemiş dişi bitkiler daha yüksek oranda THC içermekte olup, ortamda erkek bitkilerin varlığı döllenmeye neden olacağından THC içeriğini de düşürmektedir.

Cannabis indica

Cannabis sativa

Cannabis sativa en yaygın olarak bilinen tür olup yağ ve lif elde edilmesinde yani endüstriyel amaçlı olarak kullanılmaktadır. Ülkemizde ve dünyada izne tabi olarak endüstriyel amaçla üretilebilende bu alt tür olup, kenevirin esrar yapımında kullanılan türü ise Cannabis indica olup Avrupa ve birçok ülkede üretimine izin verilmemektedir. Cannabis indicanın içeriğinde %5 ila %20 aralığında THC bulunurken, endüstriyel amaçlı üretilen kenevirlerde bu oran %0.3'ün altında olmaktadır. Ülkemizde ve Avrupa da ise izin verilen oran ise %0.2 dir. Yani uyuşturucu amaçlı kullanılamazlar. Yapılmakta olan ıslah çalışmaları ile de THC oranı daha da düşürülmeye çalışılmakta; hatta THC'nin olmadığı çeşitler geliştirilmesi amacı ile yüksek bütçeli projeler yürütülmektedir.

THC bitkinin her yanına dağılmış bulunan salgı tüylerince (drüze) salgılanan, kök ve tohumlar hariç tüm organlarda farklı oranlarda salgılanan kendine has kokusuyla, yapışkan, reçinemsî bir maddedir. Salgı tüyleri genel olarak, en son gelişen organlarda (çiçek durumları) fazla, ilk gelişen organlarda (gövde ve alt ana yapraklar) azdır. THC oranı genotip, oksijen, nem, ışık ve sıcaklık faktörlerine göre değişim göstermekle birlikte, salgı tüylerinin yoğunluğu bakımından bitki organları arasındaki sıralama verilmiştir.

1. Dişi çiçek perigon yaprakları (en fazla)
2. Erkek çiçeklerin perigon yaprakları,
3. Taze sürgün ve sürgün uçları,
4. Yapraklar kendi içinde;
 - a) Çiçek durumunun altındaki küçük yapraklar (bol)
 - b) Yan dallardaki iri yapraklar
 - c) Ana dallardaki iri yapraklar
5. Yaprak sapları (yapraklardaki sırayı takip eder)
6. Gövde (yok denilecek kadar az)

■ ■ ■ Yetiştirme Koşulları:

Dünya yüzeyinde çok farklı ekolojilere sahip 15 coğrafi bölgede kenevir yetiştirilmektedir. Kenevir lif üretimi için 4 ay, tohum üretimi için ise 5 aylık bir yetiştirme periyoduna ihtiyaç duyan dikey yükselen ve 1-6 m boya ulaşabilen bir bitkidir. Toprak isteği bakımından çok seçici olmayan bitki derin sürülmüş, pH 7-7.5 arasında, kireçli ve gevşek alüvyal topraklarda iyi gelişmektedir.

Kenevir yumuşak iklimi, nemli atmosferi ve yılda en az 630-760 mm yağış tercih etmektedir. Tohum çimlenmesi için ve genç bitkiler gelişene kadar toprak neminin iyi olması gerekir. Genel olarak ülkemizde lif keneviri için nispi nemi yüksek yıllık 800 – 900 mm yağışı olan nispeten ılıman iklimler uygun kabul edilmekte olup, Karadeniz kıyı şeridi gibi nemli olan bölgelerde rahatlıkla yetişirken kurak bölgelerde sulama yapmak şartı ile yetiştirilebilir. Tohum için üretim yapıldığında ise daha sıcak ve kurak orta Anadolu, kuzey ve batı geçit bölgelerimizde yetiştirilmesi uygundur.

Kenevir, ekim nöbetinde her bitkiden sonra gelebilir ve baklagiller en iyi ön bitkilerdir. Tavlı, temiz, işlenmiş bir toprak bırakması, toprağın besin maddeleri dağılımı bakımından uniformluğunu sağlaması gibi nedenlerle, her bitkiden önce de ekim nöbetine girebilir.

■ ■ ■ Çok Yönlü Bir Bitki Olarak Kullanım Alanları ve Üstün Yönleri

Kenevir bitkisinin çok farklı kullanım alanları ve çevre dostu olan özellikleri bulunmaktadır ancak bunların çoğu bilinmemektedir.

- Havayı temizleme özelliği olan bitkinin 1 da ürettiği oksijen yaklaşık olarak 25 da ormanlık alana eşit olup, aynı zamanda 1 da kenevirden, 4 da ağaca eşit kağıt elde edilebilmekte ve ağaç liflerinden elde edilen kağıt 3 kez dönüşüme girebilmekte iken, Kenevirden elde edilen kağıt 8 kez dönüştürülebilmektedir. Kenevir bitkisinin 4-5 ay gibi kısa bir sürede yetiştiği düşünüldüğünde yok olan ormanlık alanların yeniden gelişme sürecinde ve daha sonrasında avantajlı bir ikame olacağı görülmektedir.
- Diğer bir kullanım alanı ise tekstil sektörüdür. Kenevir sapının lif oranı %16-20; lif ürününün %65'i dişi kenevir lifleri olup elde edilen lifler pamuk ve ketenden daha sağlam ancak daha kaba dokulu olduğundan ip, sicim, halat, yelken, çadır, balık ağı vb. yapımında kullanılmaktadır. Ayrıca dayanıklı olduklarından kurşun geçirmez yelek imalatında da ve ipliği anti bakteriyel olduğundan liflerinden elde edilen kumaşlar medikal sanayi dahil birçok alanda kullanılabilir. İlk kot pantolon, kenevirden yapılmış olup hatta "kanvas" kelimesi kenevir ürünlerinden gelmektedir.
- Bitkinin yaprak ve tohumundan yapılan sabunlar ve kozmetik ürünler, tamamen doğa dostu olan bitkinin yetiştirilmesinde pestisit ihtiyacı olmadığından suyu kirletmemekte ve bu kozmetiklerde insan sağlığına zararlı kimyasal kalıntısı riski de bulunmamaktadır. Tohumlarındaki yağ oranı %30-35 olup arap sabunlarının yapılmasında, yarı kuruyan yağlardan olduğundan bezir, vernik ve yağlı boya imalinde kullanılır.
- Plastik yapımında kullanılabilir ve elde edilen ürünün doğaya dönüşmesi de daha kolay olmaktadır.
- Lifleri alınan bitkilerin geriye kalan sapları yakacak olarak değerlendirilebilir.
- Lifleri inşaat sektöründe yalıtım ve kaplama malzemesi olarak, dayanıklı bloklar ve boya - cila üretiminde kullanılabilir.
- Kenevir tohumu, insanlar için gerekli olan esansiyel amino asitleri ve yağ asitlerini içermekte olup, çerez olarak tüketilebildiği gibi, küspesi hayvan yemi olarak bilhassa besi hayvanlarının beslenmesinde değerlendirilmektedir.
- Kenevir bitkisinden elde edilen ve doğada başka yerde bulunmayan yağ asitlerinin kullanıldığı ilaçlar kanser hücrelerini öldürmek yanında romatizma, kalp, sara, astım, mide, MS,

uykusuzluk, psikolojik, omurga rahatsızlıkları ve özellikle radyasyonu temizleme özelliğinden dolayı radyoterapinin etkilerini azaltmada etkili olmaktadır.

- Bio yakıt üretimi ve petrolün kullanıldığı her alanda alternatif olabilmektedir.
- Otomotiv sektöründe gövde ve parçalarda kullanılması halinde çelikten çok daha dayanıklı olabilmektedir.

Mercedes E-Class Otomobilinde kullanılan kenevir kaynaklı 50 doğal fiber parça

- Toprak varlıklarındaki bozulmaların önemli sebeplerinden biride pestisit kullanımı olup, bitkinin yetiştirilmesinde pestisit ihtiyacı bulunmadığından toprak varlıklarının korunması açısından avantajlıdır.
- Bataklıkları kurutma etkisinden dolayı da yeni tarım alanları oluşturulmasında rol oynayabileceği gibi, ağır metallerin topraktan uzaklaştırılmasında etkili olan kenevir bitkisi aynı zamanda uçucu yağı repellent etkiye sahip olduğundan bitki ıslahında bariyer bitki olarak kullanılabilir.

Narkotik özelliği ön plana çıkarıldığından yıllarca yasaklanan ve ihmal edilen bitkinin, yeniden gündeme gelmesi, bilimsel çalışmalara ağırlık verilmesi ve yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılmaya çalışılmasında bu kullanım alanları ve üstün yönleri etkili olmaktadır.

■ ■ ■ Kenevir Yetiştiriciliği İzin İşlemleri

İlgili Yönetmelik ve Yetiştiricilik İzni:

Resmi Gazetede 29.09.2016 tarih ve 29842 sayı ile yayınlanan Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkında Yönetmeliğin 5. Maddesinde belirtilen Amasya, Antalya, Bartın, Burdur, Çorum, İzmir, Karabük, Kastamonu, Kayseri, Kütahya, Malatya, Ordu, Rize, Samsun, Sinop, Tokat, Uşak, Yozgat ve Zonguldak illerinde ve bu illerin bütün ilçelerinde üretim yapılabilir. İzin verilen il ve ilçelerin dışında kenevir yetiştiriciliği yasaktır. Ancak, bu Yönetmelik çerçevesinde belirlenen hükümlere uymak şartı ile bilimsel araştırma amacıyla ana veya tali bitki olarak kenevir belirlenen bölgeler dışında da Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından izin verilebilir.

İhtiyaç hallerinde kenevir yetiştiricilik bölgelerini azaltmak veya çoğaltmak Tarım ve Orman Bakanlığı yetkisindedir. Bu kapsamda, Bakanlık yeni yetiştiricilik bölgeleri ihdas edebileceği gibi mevcut yetiştirme bölgelerini de iptal edebilir.

Yetiştiricilik izni; lif, tohum, sap ve benzeri amaçlara yönelik başvurularda en fazla '1' üretim dönemi, bilimsel araştırmalar için yapılan başvurularda proje uygulama süresi dikkate alınarak en fazla '3' yıl geçerlidir.

Müracaatlar:

1. Lif, tohum, sap ve benzeri amaçlara yönelik izinli kenevir yetiştiriciliği yapmak isteyen çiftçiler, 1 Ocak-1 Nisan tarihleri arasında yetiştiricilik yapacakları yerin en büyük mülki idare amirliğine;

- Başvuru sahibinin kenevir yetiştiriciliği amacını başvuru formu,
- Çiftçinin daha önce izinsiz kenevir ekme, uyuşturucu imal etme, dağıtma, ticaretini yapma veya kullanma suçu işlemediğine, yetiştiricilik izni verilmesini müteakip bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hareket edeceğine taahhütname,
- Üretim yılına ilişkin ÇKS Belgesi,
- Üretim yerinin toplam yüzölçümü ile ada/parsel numarasını gösterir kroki, kadastro geçmemiş yerlerde ise ÇKS'ye uygun keşif raporu,
- Nüfus kayıt örneği ile başvuruda bulunurlar.

2. Üniversiteler, Bakanlık araştırma enstitüleri ile araştırma izni bulunan kuruluşlar ise, bilimsel araştırmalar için ana veya tali bitki olarak kenevir yetiştiriciliği yapmak istediklerinde, birinci fıkrada belirtilen tarihlere bağlı kalmaksızın, yetiştiricilik yapacakları ilin en büyük mülki idare amirliğine;

- Bilimsel araştırma yapmak isteyen kurum yetkilisinin yazılı müracaatı,
- Araştırmanın amacını, materyal ve yöntemi ile araştırma süresini gösterir ayrıntılı proje dokümanı,
- Üretim yerinin toplam yüzölçümü ile krokisi, varsa ada/parsel numarası,
- Araştırma ekibinde yer alanların onaylı listesi ve nüfus kayıt örnekleri,
- Araştırma ekibinde yer alanların daha önce izinsiz kenevir ekme, uyuşturucu imal etme, dağıtma, ticaretini yapma veya kullanma suçu işlemediğine, yetiştiricilik izni verilmesini müteakip bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hareket edeceğine ilişkin taahhütname ile birlikte başvuruda bulunurlar.

Kenevir yetiştiriciliği izni için müracaat edenlerin başvuruları kayıt altına alınarak İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne havale edilir.

İl veya İlçe Müdürlüklerince Yapılacak İşlemler:

1. Müracaat edenlerin 2313 sayılı Kanunun 23. maddesi ile 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 188, 189, 190, 191, 192 ve 297. maddelerinde yazılı suçlardan birini işleyip işlemediğine ilişkin Cumhuriyet Savcılığı'ndan bilgi talep edilir. Cevap olumsuz gelirse başvuruda bulunan vatandaşa olumsuz sonuçlanma sebebi belirtilerek yazı yazılır.
2. İlçe tarım personeli yetiştiricilik yapılacak yerin koşullara uygun olup olmadığını yerinde görerek denetler ve kenevir yetiştiriciliği arazi kontrol tutanağı düzenler.
3. Yetiştiricilik yapılan alanın bulunduğu mahalli, bu mahallin yerleşim yerine veya ana yollara olan uzaklığını, arazinin bulunduğu tomografik koşullar ile personel ve ekipman durumu açısından yetiştiricilik yapılacak yerin etkin bir şekilde kontrol edilebilme imkanını dikkate alır.
4. Uygun görülen müracaatlara İl veya İlçe Müdürlüğünün teklifi, başvuru mahallin en büyük mülki idari amirinin onayı ile düzenlenmiş yetiştiricilik izin belgesi verilir.

5. Müracaatın il veya ilçe müdürlüğüne ulaşmasını müteakip bir ay içerisinde sonuçlandırılır. Ancak, Bakanlık görüşüne başvurularda bu süre üç aya kadar uzatılabilir. Uygun görülmeyen müracaatlar, il veya ilçe müdürlüğünce gerekçeleri ile birlikte ilgililere yazılı olarak bildirilir. Bu kararlara karşı itirazlar, kararın ilgiliye tebliğinden itibaren en fazla beş iş günü içerisinde üst makama yapılır. Üst makam ilçe müdürlüğüne yapılan müracaatlarda il müdürlüğü, il müdürlüğüne yapılan müracaatlarda ise Bakanlıktır. İtirazlar, on beş iş günü içerisinde karara bağlanarak ilgiliye yazılı olarak tebliğ edilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.
6. İl veya ilçe müdürlüğü, düzenlediği kenevir yetiştiriciliği izin belgesinin bir örneğini ve yetiştiricilik yapılacak alanın krokisini ilgili mülki idare amirliği aracılığıyla mahallin kolluk birimlerine bildirir. Yetiştiricilik izni verilenlerin kenevir yetiştiriciliği ve kontrolü hakkında Yönetmeliğe aykırı hareket ettiğinin tespit edilmesi halinde yetiştiricilik izinleri iptal edilir.
7. İl veya ilçe müdürlükleri teknik personeline kenevir yetiştiriciliği izni verilen yerler kenevirin ekiminden hasada kadar en az ayda bir defa kontrol edilir. Yapılacak kontrollerde:
 - a) Yetiştiricilik izninde belirtilen bilgiler ile kenevir ekim alanındaki mevcut durum karşılaştırılır.
 - b) İzin belgesinde belirtilen kenevir ekim alanından fazla yerde veya izin belgesinde kayıtlı yerden başka yerde kenevir yetiştiriciliği yapılmasına müsaade edilmez.
 - c) Üretimin her aşamasında yapılan uygulamaların, yetiştiricilik amacına uygun olup olmadığı incelenir. Kenevirin, yetiştiricilik amacı dışında kullanılmasına müsaade edilmez.
 - d) Hasat sonrasında esrar elde edilmesini önlemek için kenevir bitkisinin yan dal, yaprak ve çiçek gibi artıkları ilgili mevzuata uygun olarak derhal imha ettirilir.
 - e) Her kontrolden sonra tespit edilen hususlar, arazi kontrol kartlarına işlenerek kayıt altına alınır.

■ ■ ■ Yetiştiricilikte Dikkat Edilecek Hususlar

Kenevir yetiştiriciliği yapan çiftçiler veya bilimsel amaçlı araştırmada görev alanlar;

- İzin belgesinde belirtilen amaca uygun yetiştiricilik yapmak ve yetiştiricilik amacına aykırı iş ve işlemlerin yapılmasını engelleyecek tedbirleri almakla,
- Kamu görevlilerinin yetiştiricilik alanında yapacağı kontrollere yardımcı olmakla,
- Hasat sonrasında esrar elde edilmesini önlemek için kenevir bitkisinin yan dal, yaprak ve çiçek gibi artıkları derhal imha etmekle,
- Bilimsel araştırmalar amacıyla yapılan kenevir yetiştiriciliğinde, elde edilen kenevir veya ürünlerine yönelik yapılan işlemleri, takvim yılı içerisinde yetiştiricilik izni veren il veya ilçe müdürlüğüne bildirmekle, yükümlüdür.

Yetiştiricilik sonunda elde edilen tohumluk için 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu hükümleri esas alınır. Üretim sonunda elde edilen tohumlar ise çimlendirilmemek şartıyla ilgili mevzuata uygun olarak kullanılır.

Ekim alanının güvenliği yetiştiricinin sorumluluğunda olduğundan; ekim alanının coğrafi özellikleri ve büyüklüğüne uygun güvenlik önlemleri alınması uygun olacaktır.

■ ■ ■ İzinsiz Yetiştiricilik İşlemleri:

1. Hangi amaca yönelik olursa olsun izinsiz yetiştirilen kenevir, 2313 sayılı Kanun hükümlerine göre imha edilir ve konu adli mercilere intikal ettirilir.
2. İzinsiz kenevir yetiştiriciliğine ilişkin tespit veya imha işlemlerinde, kolluk birimleriyle birlikte teknik personel tarafından rapor tanzim edilir.
3. İzin belgesi alınmasına rağmen belgede belirtilen alandan fazla yerde veya izin belgesinde kayıtlı yerden başka yerde yetiştiricilik yapanlar ile izin belgesinde belirtilen amaç dışında yetiştiricilik yapanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Yasal Uyarı

Bu yazı, bir bitki olan keneviri yalnızca "çevresel" bir bakış açısıyla ele almakta; "kenevir bitkisi kullanılan yasal sektörler" ve "yasal yetiştiricilik mevzuatı" hakkında genel bilgilendirme amacı taşımaktadır. Bu yazımızda yer alan içerik ve fotoğraflar yalnızca kamuyu bilgilendirme amacı taşımaktadır. Uyuşturucu sınıfında olan esrar, marihuana veya THC maddesini kullanmak veya bulundurmak Türk Ceza Kanunu'na göre suç olup, uyuşturucu kullanmak tehlikeli ve sağlığa zararlıdır.

Kaynak:

- Prof. Dr. Necmi İŞLER M.K.Ü. Ziraat Fakültesi Ders Notları
- Avrupa Endüstriyel Kenevir Derneği (EİHA), Daimler AG
- Resmi Gazetede 29.09.2016 tarih ve 29842 sayılı ile yayınlanan Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkında Yönetmelik
- Arslan N. (1999) Kenevir Ekiminin kontrol edilmesinde Avrupa Birliği Ülkelerinde Uygulamalar
- Doç. Dr. Mehmet Karaca Kenevir Ders Notları

Seyit CEZAOĞLU

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Birimi
[linkedin.com/in/seyticezaoglu](https://www.linkedin.com/in/seyticezaoglu)

PAZARLAMA KARMASININ İLETİŞİM HALKASI:

TUTUNDURMA

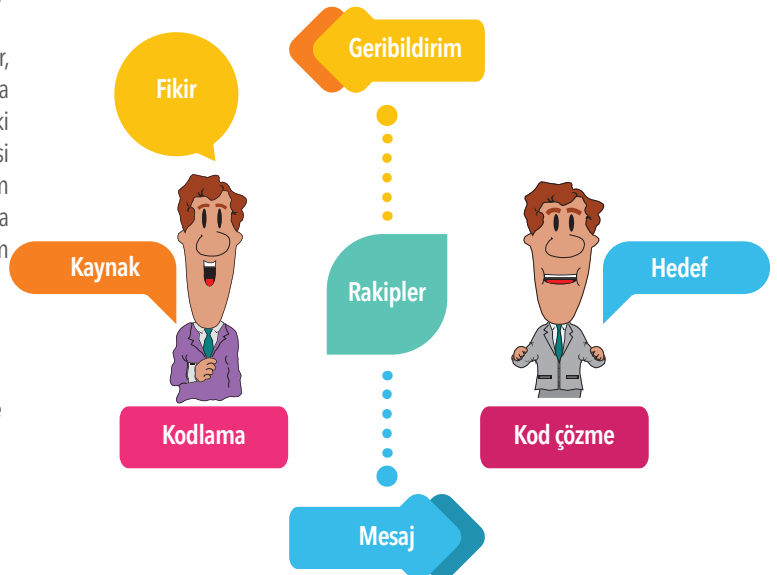
Pazarlama karması olarak bilinen 4P ürün, fiyat, yer ve tutundurma bileşenlerini, pazara yeni bir ürün veya hizmeti alma şeklini geliştirmek için bir modeldir. Pazarlama seçeneklerinizi fiyat, ürün, tutundurma ve yer olarak tanımlamanıza yardımcı olur, böylece teklifiniz belirli bir müşteri ihtiyacını veya talebini karşılar hale gelir.

Literatürde pazarlama karması olarak bilinen 4P (ürün, fiyat, yer, tutundurma)'nin unsurlarından biri olan tutundurma, pazarlama çabalarının işletme ile pazarda yer alan tüketiciler arasındaki iletişimine yöneliktir. Ürün ya da hizmetin pazarda kabul görebilmesi için tüketicilerin ikna edilebilmelerine yönelik yürütülen iletişim etkinliklere tutundurma faaliyetleri denir. Tutundurma ürün ya da hizmetleri aracı ve tüketicilere sunmak üzere tasarlanmış iletişim araçları üzerinde odaklaşır.

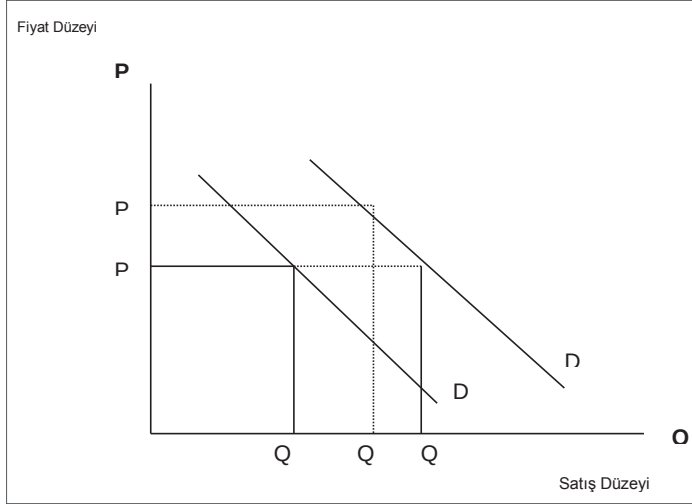
Tutundurma neden önemlidir ?

- Günümüzde üreticiler ile tüketiciler arasındaki fiziksel mesafe artmaktadır.
- Gelir artışı sonucu pazar büyümektedir.
- Nüfus artışı sonucu tüketici sayısı artmaktadır.
- İkame mallarının çoğalmasıyla rekabet artmaktadır.
- Aracı kurumların sayısı artmakta ve dağıtım kanalları genişlemektedir.
- Tüketici istek ve ihtiyaçları değişmektedir.

Pazarlama İletişimi

Tutundurma ile Talebin Değiştirilmesi

Bir işletmenin mal veya hizmetinin satışını kolaylaştırmak amacıyla üretici-pazarlamacı ve işletmenin denetimi altında yürütülen, müşteriye ikna etme amacına yönelik, bilinçli, programlanmış ve eşgüdümlü faaliyetlerden oluşan bir iletişim sürecidir.

Tutundurma faaliyeti ile yapılmak istenenler: satış kolaylaştırmak, daha çok satın almayı teşvik, hatırlanmayı sağlamak, ilk tercih edilen olmak, bağlılık oluşturmak, olumlu tutum geliştirmek şekilden özetlenebilir. Tutundurma'nın amacı literatürde (nAIDAs) olarak bilinmektedir.

Tutundurma'nın Amacı (nAIDAs)

Need: İhtiyaç
Attention: Dikkat
Interest: İlgi
Desire: İstek
Action: Harekete geçirme
Satisfaction: Tatmin

Ürün Yaşam Evrelerinde Tutundurma

Giriş	Büyüme	Olgunluk	Düşüş
Bilgilendirmek	İkna Etmek	Hatırlamak	
Uygun iletişim araçlarında duyurum	Aracılara yönelik kişisel satış çabaları	Hatırlatıcı ve marka bağımlılığına yönelik reklam	Azalan reklamlar
Ürünü tanıttıcı reklam	Ayrırt edici reklam	Tüketicilere iskonto ve kuponlar	
Aracılara yönelik tanıtım ziyaretleri	Ürün tanıtım hediyeleri	Aracılara yönelik iskonto ve satış destekleri	
Örnek ürün dağılımları			

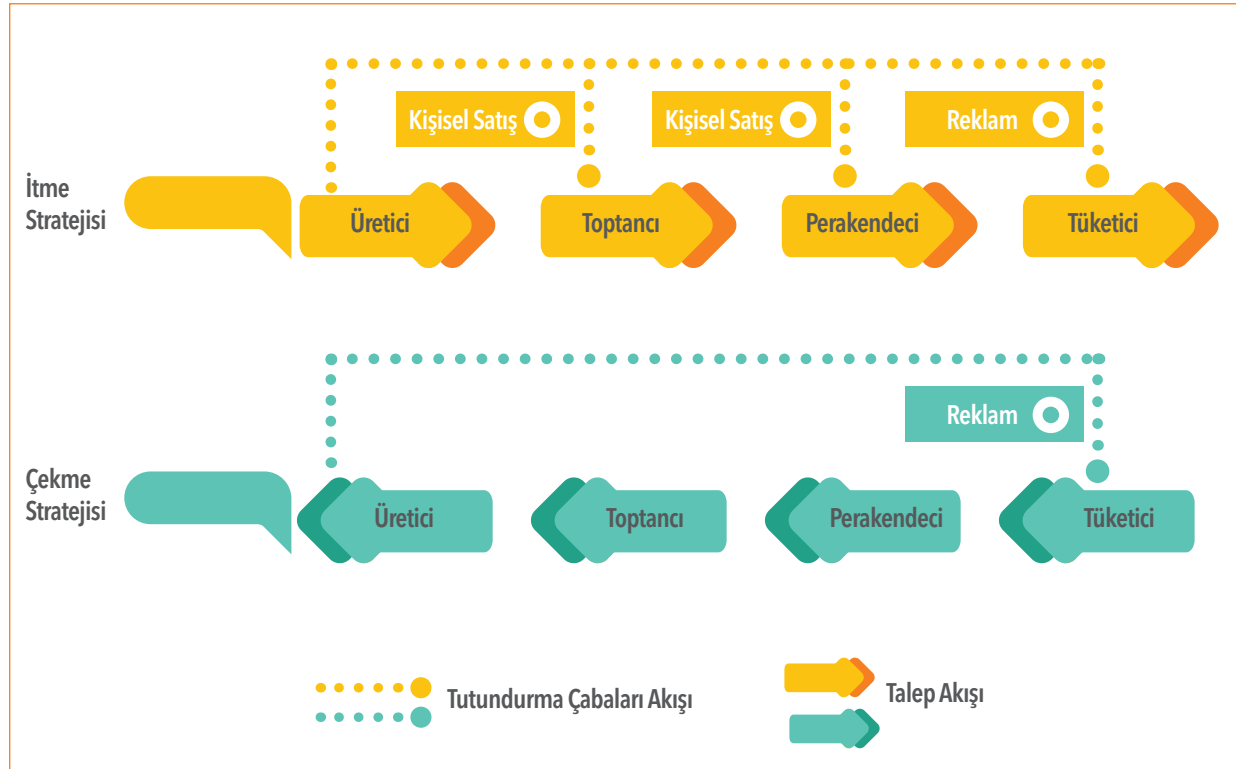
İzlenecek Tutundurma Stratejisi

İtme Stratejisi (Push Strategy): Üretici işletme, pazarlama çabalarını araçlara yöneltir, bu çabalar talebi uyarır, araçlar da alıcılara bu malı ulaştırır.

Çekme Stratejisi (Pull Strategy): Üretici işletme, pazarlama çabalarını alıcılara yöneltir, alıcılar bu malı araçlardan talep eder, araçlar da bu talebi üreticilere ulaştırarak malı bulundurmak üzere sipariş verirler.

İtme ve Çekme Şeklindeki Tutundurma Stratejileri

Tutundurma Karması

Tutundurma Karması	Araçları	Üstünlükleri	Zayıflıkları
Reklam <i>Kitlesel</i>	Yazılı, görsel ve işitsel reklamlar Dış ambalaj İnsörtler Broşür ve kataloglar Poster ve afişler Açık hava reklamları Satış noktasındaki sergiler	Çok sayıda insana aynı zamanda ulaşabilmesi Etkili ve kalıcı mesajlar verebilmesi	Oldukça yüksek maliyetler getirmesi Etkinlik ölçümünün çok zor olması
Kişisel Satış <i>Yüz yüze</i>	Ürün tanıtımları Satış toplantıları Satın almaya teşvik edici programlar Örnek ürün dağıtımları Fuar ve sergilerde tanıtımlar	Hızlı geribildirim şansı vermesi Oldukça ikna edici olması Müşterilerin seçilebilmesi Karmaşık bilgilerin aktarılabilmesi	Müşteri başına çok yüksek maliyetler Mesajın satış elemanlarınca farklılaştırılabilmesi Satış elemanlarını denetleme güçlüğü
Satış Teşvik <i>Kitlesel</i>	Yarışma, oyun, piyango ve çekilişler Prim ve hediyeler Örnek ürün dağıtımları Gösterimler Kuponlar Eğlenceler	Kısa sürede davranış değişikliğine yol açabilmesi Oldukça esnek uygulama fırsatı vermesi	İstismar edilebilmesi Promosyonu kırıcı rekabet aracına dönüştürülebilmesi Kolay taklit edilebilmesi
Halkla İlişkiler <i>Kitlesel</i>	Basın bültenleri Yayınlar, raporlar Sponsorluk Özel programlar Lobi faaliyetleri	Tüketici zihninde güvenilir imajlar oluşturabilmesi Sosyal programlara katkı ölçüsünde tüketicilere güven verebilmesi	Medya araçlarına ulaşma güçlüğü Çok sayıda mesaj arasında fark edilebilme güçlüğü

Tutundurma;

- İletişim kuramına dayanır ve ikna edici yanı vardır.
- Doğrudan satışları kolaylaştırma amacına yönelik olduğu kadar, Tutum ve davranışlara da yöneliktir.
- Diğer pazarlama eylemleri ile birlikte uygulanır ve onların etkisi altındadır.
- Ürün, fiyat ve dağıtım arasında planlı ve programlı bir çalışma gerektirir ve sonuçta birlikte sinerjik etkiyi oluştururlar.
- İşletmelerin genellikle dış çevre ile olan iletişimini içerir.
- Genellikle fiyata dayalı olmayan bir rekabet aracıdır.
- Sadece tüketicilere yönelik değil, pazarlama kanalı üyelerine de yöneliktir.

Uzun yıllardır herhangi bir pazarlama dersine katılan birçok kişi pazarlamanın "4P'si" hakkında detaylı bilgiler edindiler. Ancak son derece hızlı bir biçimde değişen dünyamızda pazarlama formülünün ürün, fiyat, yer ve promosyon unsurları (4P) artık geçmişte mi kaldı?

Kuzey Carolina Üniversitesi'nde reklam profesörü Bob Lauterborn, son dönemde ABD'de tanıtılan yeni ürünlerin başarısını izledi. Lauterborn'a göre, çalışması ile edindiği bilgiler ışığında günümüzde

yeni ürünlerin yüzde 80'i her yıl başarısız olmaktadır. Böylesine yüksek bir başarısızlık oranıyla Lauterborn, "mevcut zihniyetimiz" ile bir şeyin çalışmadığını belirtmektedir. Pazarlamanın 4P'leri olarak bilinen ürün, fiyat, yer ve promosyon kavramlarını; tüketici, maliyet, ulaşılabilirlik ve iletişim kavramlarından oluşan 4C'ler ile değiştirmek istemektedir.

Kaynak:

- Marketing Türkiye
- Altunışık, Remzi, Özdemir, Şuayip ve Torlak, Ömer (2001), Modern Pazarlama, Değişim Yayınları, Sakarya
- Kotler, Philip (2000), Kotler ve Pazarlama, Sistem Yayınları, İstanbul.
- Odabaşı, Yavuz ve Oyman, Mine (2002), Pazarlama İletişimi Yönetimi, MediaCat Yayınları, İstanbul.
- Strategic Marketing and Management, The Chartered Institute of Marketing

Metin ERGÖKTAŞ
Yüksek Lisans Öğrencisi

İzleme ve Değerlendirme Birimi
linkedin.com/in/metinergoktas

Dijital

PAZARLAMACININ

ALET ÇANTASI - 1

Kem aletle kemalat olmaz. Başarıya giden yolda bilgi birikimle birlikte kullandığımız alet ve enstrümanların keyfiyetinin de önemli olduğunun farkında olmalıyız. Bu yazı ister e-ticaret, ister içerik pazarlaması yapsın veya dijital pazarlamanın diğer kanallarını kullansın, işini dijitale taşıyanların bilmesi gereken dijital pazarlama enstrümanlarının temel seviyede tanıtımını amaçlamaktadır. Yazının ana amacı genel çerçevede teorik bir farkındalık oluşturmak olduğundan bahsedilen enstrümanlarla ilgili detay teknik bilgilere yer verilmemiştir.

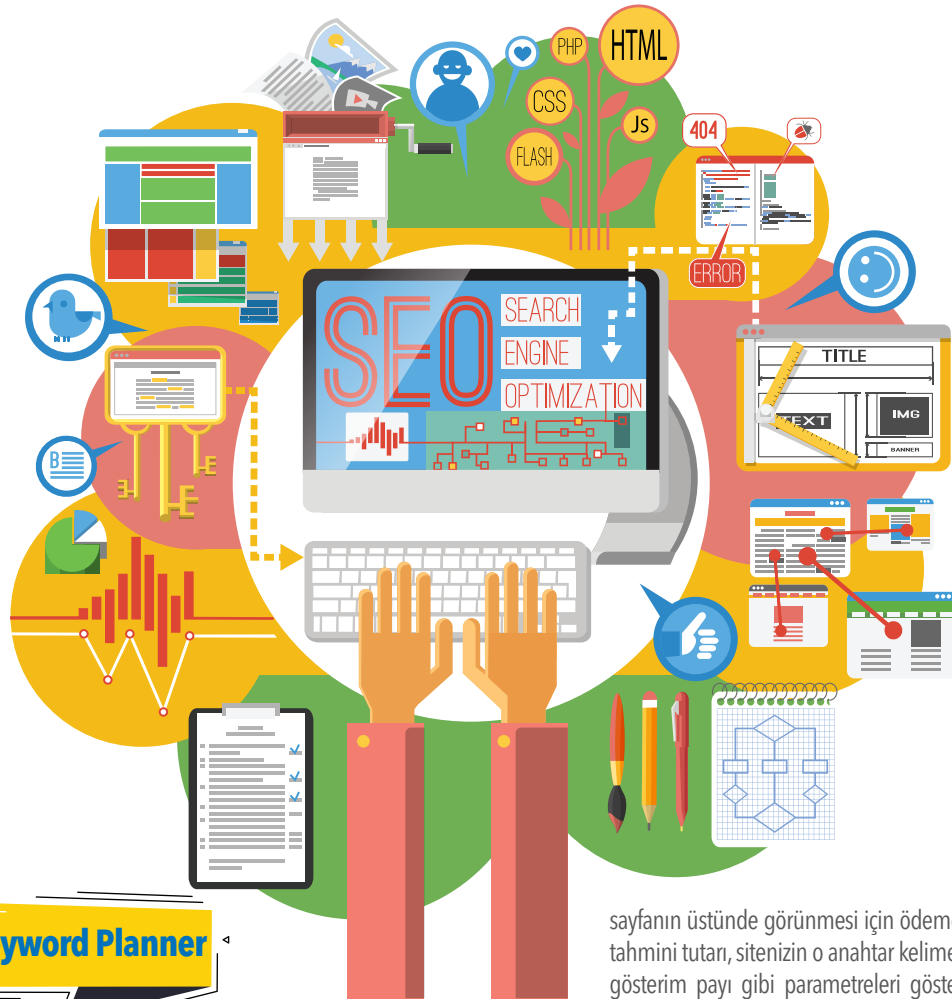

Google Trends

Sizi "Tüm dünyada hangi konularda arama yapıldığını keşfedin" başlığıyla karşılayan Google Trends, Google'ın 2006 yılında başlattığı bir hizmettir. Başlığın hissettirdiği üzere, Google Trends'in ana misyonu, dünyadaki arama trendleri hakkında kullanıcılarını bilgilendirmektir. Hangi kelime veya kelime öbekleri sıklıkla aranmış, en çok nerelerden aranmış, ne kadar sıklıkta aranmış, hangi tarih aralığında aranmış gibi dijital pazarlamacılar için hayati sayılabilecek soruların cevabını verebilecek olgunlukta ve yetkinlikte bir servistir. Üstelik aranma sıklıklarını bir grafik arayüzü üzerinde gösterip, dönemsel değişimler hakkında da bilgi ve fikir sahibi olmamızı sağlar. Aramanın türüne göre (web arama, görsel arama, alışveriş araması, youtube araması vb.) de dilerseniz sonuçları sizin için özelleştirebilmektedir. Aynı zamanda sizin arama teriminizi arayan kullanıcıların başka hangi terimleri de aradıklarını görebilir, kelime öbeği/müşteri profili/lokasyon hedeflemenizi yaparken bu bilgiyi de göz önünde bulundurmak isteyebilirsiniz. Google da belirli bir tarih aralığında, belirli bir yerde en çok aranan kelime öbeklerini bilmek sizi aynı zamanda gündemden de haberdar edecektir. Bu durum dijital pazarlama stratejinizi güncel trendlere göre kurgulamanız gerektiğinde Google Trends'in size şüphesiz çok kıymetli bilgiler fısıldayacağı anlamına gelir. Örneğin bir cep telefonu satıcısıysanız, bölgenizde Google'dan en çok aranan modelleri bilmek sizin için önemli olacaktır. Bu basit örnek bile Google Trends'in arama pazarlamacıları açısından ifade ettiği önemi göstermektedir. Bununla birlikte birincil amaç olmasa da anahtar kelime seçimi açısından da Google Trends oldukça konforlu bir zemin sunmaktadır. Dijitalde yoğunlaşmanız gereken anahtar kelimenin seçimi, dijital pazarlamanın başarısını etkileyen önemli parametrelerden biridir ve bence en önemli bir kilometre taşıdır. Anahtar kelimenizin keşif sürecinde size göz ardı ettiğiniz yeni

anahtar kelimeler sunar ve bunların dönemsel yükselişleri ile ilgili bilgi sahibi olmanızı sağlar. Bu açıdan bakıldığında Google Trends dijital ortamdaki müşteri davranışlarını anlamak açısından size bir başlangıç haritası sunmaktadır. Arama motoru optimizasyonu (SEO) açısından ise rekabetin görece düşük olduğu kelime öbeklerine erken zamanlı olarak yoğunlaşma ve sonuç olarak potansiyel getiriyi artırma imkânı verir. Belirli kelime ve(ya) kelime öbeklerinin aranma hacimlerini dönemsel ve konumsal olarak bilmek, şüphesiz ki müşteri davranışlarının analizi bağlamında önemli bir rekabet üstünlüğü de verecektir. Bununla birlikte bu anahtar kelime seçimleri, e-ticaret yapacağınız alan adının seçiminden, SEO ile organik hit çalışmanızda veya arama motoru pazarlaması (SEM) süreçlerinde en önemli yardımcılarınız olacaktır.

Google Keyword Planner

Bir e-ticaret sitemiz var ve bunun organik hitlerini artırmak istiyoruz. Tam bu noktada odaklanmamız gereken sürecin adıdır: SEO (Search Engine Optimization, Arama Motoru Optimizasyonu). SEO çalışmalarını için başlangıç noktamız hangi kelime öbekleri üzerine yoğunlaşp çalışmamız gerektiğinin tespitidir. Bu tespitin doğruluğ uzun soluklu ve sürekli bir çalışma gerektiren SEO çalışmalarının başarısını ve sürdürülebilirliğini doğrudan etkileyecektir. Aynı şekilde arama motoru pazarlaması (SEM, Google Ads.) süreçlerinde de seçilen kelime gruplarının uygunluğu özellikle maliyet ve getiri anlamında kritik öneme sahiptir. Zaten Google Anahtar Kelime Planlayıcısı esasında Google Ads. Reklamlarının planlanması ve kurgusunda kullanılmak üzere oluşturulmuştur. Google Anahtar Kelime Planlayıcı sizden işinizle ilgili kelime öbekleri, kelimeler veya bir URL (bu e-ticaret sitenizin veya bloğunuzun adresi olabilir) ister ve sonucunda size bazı anahtar kelime önerilerinde bulunur. İşinizle ilgili kelimeler, işinizle doğrudan ilgili ve yoğunlaşmak istediğiniz kelimelerdir. “Diyet”, “Spor Ayakkabı”, “Bebek Tulum” vb.) Google buraya girdiğiniz kelimeler üzerinden size gözünüzden kaçırmış olabileceğiniz kelime öbekleri sunabilir. Anahtar Kelime Planlayıcı da “Kelime Öbekleri” yazarak da, bu kelime öbekleriyle yakından ilgili terimlerin sıralamasını sunan bir listeye ulaşabilirsiniz. Sitenizin ana sayfasını veya içeriğindeki makaleleri kullanarak ihtiyacınız olan anahtar kelimelere ulaşmak istiyorsanız, “Bir URL Girin” yönergesini izleyip doğrudan URL girerek listeye ulaşabilirsiniz. Anahtar Kelime Planlayıcı size önerdiği anahtar kelime listeleme sayfasında, giriş yaptığınız kelime veya URL'ye alaka düzeyine göre listelenen kelimelerin aranma hacimlerini, Adwords açısından rekabet düzeyini,

sayfanın üstünde görünmesi için ödemeniz gereken tahmini tutarı, sitenizin o anahtar kelime için organik gösterim payı gibi parametreleri gösterir. Bununla birlikte bazı değişkenleri net olarak görmek için Google Search Console hesabınızın Google Ads hesabınıza bağlı olması gerekebilir. Tüm bu değişkenleri belirlediğiniz metriklere göre filtreleyebilir ve belirli değer aralıklarına göre sıralanmasını sağlayabilirsiniz. Bazen de belirlediğiniz bir anahtar kelime grubuyla ilgili tüm anahtar kelimeleri görmek isteyebilirsiniz. Bu özellikle yeni bir ürün için reklam kampanyası başlatmayı düşündüğünüzde oldukça yararlıdır. Örneğin halı saha ayakkabısı satışına başlayacaksınız ve bununla ilgili bir adwords kampanyası başlatacaksınız” Anahtar Kelime Planlayıcı içerisindeki “Anahtar Kelime Metni” aracını kullanarak bu kelimelerin neler olabileceğini görebilirsiniz. Bunu yaparken anahtar kelime planlayıcı size aranma hacmi, rekabet, arama yapılan konum, zaman aralığı gibi değişkenler üzerinden filtreleme yapma imkânı da vermektedir. Sonuç olarak seçtiğiniz anahtar kelimeler ile yol aldığınız takdirde ödeyeceğiniz yaklaşık tutarlar için size teklif tahminleri sunar. Böylece reklam bütçenizi belirleme imkânı elde edersiniz. Tüm bunlarla birlikte anahtar kelime planlayıcının sunduğu fazlasıyla vurucu başka bir özellik Rakip Analizi yapabiliyor olmanızdır. Anahtar kelime bul aracında benzer konseptteki e-ticaret sitesinin URL sini girdiğinizde, girmiş olduğunuz sitenin trafik aldığı anahtar kelimelerin listesine ulaşabilirsiniz. Özetle anahtar kelime planlayıcı size hedeflediğiniz kelime öbekleriyle ilgili farklılaştırılan kelime grupları olarak farklı türevler sunar. Bu size hem SEO çalışmalarınızda anahtar kelimenizi hangi kelime gruplarıyla desteklemeniz gerektiğiyle ilgili fikir verir hem de AdWords gibi SEM çalışmalarınızda hedeflemeniz gereken anahtar kelimelerin, konumsal ve dönemsel aranma hacim değişimlerini göstererek tahmini bir maliyet bilgisi çıkarır.

Google Analytics

Google Analytics genel olarak, sitenize kimler gelmiş, nerelere uğramış, hangi sayfadan hangi sayfaya girmişler, en çok hangi sayfadan ayrılmışlar, en çok hangi sayfadan giriş yapmışlar, hangi bağlantıları takip ederek sitenize gelmişler, memleket neresi (hangi lokasyondan sitenize bağlanıyorlar), sitenizde ne kadar vakit geçiriyorlar, sitenizin en çok görülen sayfaları hangileri, kullanıcı hangi tarayıcıyı kullanıyor, ziyaretçiniz bir Google araması ile geldiyse hangi anahtar kelimelerin izini sürerek sizi bulduğu gibi sorularınızın cevabını size verebilecek donanımda, son derece gelişmiş istatistik bilgilerine sahip bir Google servisi. Ayrıca Google Analytics ve AdWords hesaplarımızı birbirine bağlayarak AdWords kampanyalarımızın performanslarını analiz etme imkânını bize vermektedir. Genel olarak Analytics bize bazı hedefler belirlememizi ve ziyaretçi davranışları sonucunda bu hedeflerin gerçekleşme oranlarını ölçümleyebilmemize imkân sağlar. Bu ölçümler "dönüşüm" olarak ifade edilir. (Bu hedefler genellikle, ödeme işlemlerinin tamamlanması, e-posta bültenine kaydolunması vb. gibi belirlenir). Tanımlanan hedef dönüşüm hunileri ile belirlenen hedeflerin ifade ettiği dönüşümü sağlayabilmek için ziyaretçilerin tamamlaması gereken adımlar belirlenir ve bu sayede ziyaretçilerin müşteriye dönüşmesi önünde engel olan noktaların tespiti yapılabilir. Kullanımı ücretsizdir (En azından şimdilik). Analytics'in bize sunduğu verilerden yola çıkarak bilmemiz gereken bazı temel kavramlara değinmekte fayda var. Bunlardan birisi hemen çıkma oranı (bounce rate) olarak ifade edilen ve ziyaretçilerinizin tek sayfalık ziyaretlerinin oranını gösteren değerdir. Bu değerin yüksek olması sitenizin bir yerlerinde işlerin hiçte iyi gitmediğini gösterir. Ziyaretçilerimiz sitemizle hiçbir etkileşime girmeden giriş yaptığı sayfadan siteyi terk etmekte, adeta bir arkadaşına bakıp çıkmaktadırlar. Hemen çıkma oranı tek sayfalık oturumların toplam oturum sayısına bölünmesi yoluyla hesaplanır. Oysa ister e-ticaret, ister içerik pazarlaması yapalım dijital dünyadaki en önemli hedeflerimizden birisi ziyaretçilerimizin sitemizde geçirdiği zamanı artırmaktır. Hemen çıkma oranlarının analizinde sitemize ziyaretçi taşıyan kanalların her birinin tek tek ele

alınması bize çok daha sağlıklı sonuçlar verecektir. AdWords üzerinden sitemize gelen ziyaretçilerin hemen çıkma oranlarının yüksek olması bize AdWords reklam kurgumuzun bir yerlerinde önemli hatalar yaptığımızı söylemektedir. Veya facebook reklamlarımızın hemen çıkma oranının yüksek olması, hedef kitle seçimi, lokasyon seçimi vb. gibi tercihlerimizi gözden geçirmemizin iyi bir fikir olabileceğini söyler. Analytics'in bize söylediği önemli bir metrik de, sayfada geçirilen ortalama süredir. Birisiyle yeni tanıştığınızda ilk birkaç dakikada oluşan "halo etkisi" ni değiştirmenin çok daha uzun zaman alması gerçeğinden hareketle, sitenizin ziyaretçilerin gözündeki ilk izlenimi de iyi olmalıdır. Ziyaretçilerinizin sitenizde kalma sürelerinin uzun olması, Google sıralamasındaki yerinizi de derinden etkiler. Bu süreyi etkileyen tasarım, içerik, sitenin yüklenme süresi gibi farklı boyutlardan bahsetmek mümkün. Sitenizin yüklenme hızı sayfada geçirilen ortalama süre değerini önemli ölçüde etkileyecektir. Nasıl ki fiziksel dünyada girmek için kapısında bir süre beklemek zorunda olduğunuz mağazaları tercih etmemiz söz konusu değilse, aynı durum dijital dünya için de geçerlidir. Bununla beraber nasıl ki fiziksel bir mağazada ilgisiz ürünlerin birlikte sunumu, gereksiz duvarlar, rahatsız edici arkaplan müziği gibi olumsuz bir mağaza atmosferi müşterinin satın alma iştahını negatif yönde etkiliyorsa aynı şekilde tasarımın sadeliği, gözü yormaması, uygun renk seçimi, menülerin uygun konumlandırılması gibi hususlar da sayfada geçirilen ortalama süre için önemlidir. Analytics'den alacağımız kritik verilerden biri de, sitemizi daha önce hiç ziyaret etmemiş ziyaretçilerin toplam içindeki oranını ifade eden "yeni ziyaret yüzdesi" değeridir. Yeni ziyaretçiler için ortalama bir profil belirleyebilir isek, potansiyel müşterilerimizin kimler olabileceği konusunda verebileceğimiz cevaplar çok daha sağlıklı olacak ve pazarlama stratejimizi bu cevaplar ışığında güncelleme imkanımız olacaktır. Devam etmek ümidiyle.

Yunus Emre ŞEKER

Sivas Yatırım Destek Ofisi

[linkedin.com/in/yunusemresekersu](https://www.linkedin.com/in/yunusemresekersu)

BÖLGESEL KALKINMA YAKLAŞIMI

Bölgesel kalkınmanın ekonomi politikasındaki verimlilik meselesi olmasından ziyade, ekonomik kalkınmanın mekânsal olarak farklılık göstermesi nedeniyle bir eşitlik meselesi olması, konunun her daim gündemde olmasına neden olmuştur (Capello ve Nijkamp, 2009; 1).

Bir başka deyişle, büyüme ya da kalkınma çalışmalarındaki bölgesellik vurgusunun artmasında verimlilik kadar hakkaniyet anlayışının da etkisi bulunmamaktadır. Refahın bölgelerarası eşitsiz biçimde dağılması ve bu doğal biçimde değişmemesi, bölgesel kalkınma politikalarının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bölgesel kalkınmanın özellikle 1960'lardan sonra ön plana çıkmasını, ekonomilerin daha karmaşık hale gelmesi ve belirsizlikleri

artmasıyla birlikte küreselleşmenin bölgeselliği tetiklemesi, devlet yapısının bölgeselliği ihtiva edecek biçimde kurumlar üretmesi ve bölgesel politika enstrümanlarının genel ekonomiye etki potansiyeli ile kolaylıkla açıklanabilir (Pike, Rodríguez-Pose ve Tomaney, 2006:3). Devletin ulusal politikalarla ülkenin genel refahına etki edememesi, her bölgenin kendine özgü dinamiklerinin oluşu ve artan belirsizliklerden dolayı iktisadi çözüm arayışı içinde olan politikacıların bölgesel kalkınmaya yönelmesine şaşırtıcı değildir.

Geleneksel Kalkınma Politikaları

1. Kararların tepeden aşağı bir yaklaşımla merkezden alınmaktadır.
2. Ulusal merkezi yönetim tarafından yönetilir.
3. Kalkınmaya sektörel bir yaklaşım gösterir.
4. Diğer tüm ekonomik aktiviteleri canlandıracak dev endüstriyel projeleri benimser.
5. Merkezi mali destekler, teşvikler, sübvansiyonlar iktisadi aktivitelerdeki çekiciliğin ana nedenleridir.

Yerel ve Bölgesel Kalkınma Politikaları

1. Aşağıdan gelen inisiyatifle tüm bölgelerde kalkınmanın teşvik edilmesi gerekir.
2. Merkezi olmayan bakış açısı var. Devletin farklı kademeleri arasında dikey işbirliği, özel ve kamusal organlar arasında yatay işbirliğini destekler.
3. Kalkınmaya bölgesel yaklaşım gösterir.
4. Her bölgenin kendi gelişim potansiyelini kullanarak yerel iktisadi yapıyı canlandırır.
5. İktisadi faaliyetlerin gelişimi için ek anahtar koşulların sağlanması gerekir.

Geleneksel ve Bölgesel Kalkınma Politikalarının Karşılaştırılması (Pike, Rodríguez-Pose ve Tomaney (2006))

Merkezi planlamalar ve kalkınma politikalarına rağmen gelir, sağlık ve eğitim gibi verilerin bölgeden bölgeye, ilden ile büyük değişiklikler gözlemlenmektedir. Bu durum ABD'den Avrupa'ya, Türkiye'den Uzak Doğu'ya kadar birçok coğrafyada geçerli olmuştur. Bu nedenle, politika yapıcılar ve uluslararası kurumlar bölgesel kalkınma bakışıyla hareket etmek zorunda kalmışlardır.

Tabloda belirtildiği üzere bölgesel kalkınma yaklaşımı ile geleneksel kalkınma ya da iktisadi büyüme anlayışı arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır.

Birincisi, geleneksel kalkınma politikalarında karar alıcılar tepeden aşağı merkezde karar alırken, bölgesel kalkınma anlayışında tabandan gelen inisiyatifle tüm bölgelerin dinamikleri göz ardı etmeyen bir yaklaşım benimsenmektedir.

İkincisi, geleneksel kalkınma anlayışında ulusal merkezi yönetim tarafından belirlenen bir sistem varken, bölgesel kalkınma yaklaşımında merkezi olmayan (de-centralization) bir bakış açısı bulunmaktadır. Devletin farklı kademeleri arasında dikey işbirliğini, özel ve kamusal organlar arasında ise yatay işbirliğini destekler. Bu yaklaşımda kalkınmada etkili tüm paydaşların sürece alınmasını ve daha katılımcı anlayışın uygulanmasını sağlamaktadır.

Üçüncüsü, merkezi geleneksel kalkınma anlayışında sektörel bir bakış açısı bulunmaktadır. Bir başka deyişle, ülke sathında bir kalkınma politikası izlenmektedir. Bir gömleğin her bedene uymaması gibi, sektörel bir kalkınma anlayışı da her bölgeye uyum sağlayamayacaktır. Dolayısıyla, bölgesel kalkınma anlayışı bölgelerdeki farklı dinamiklerin, farklı kurumların ve anlayışların göz ardı edilmesini önleyerek, buralara uygun politika aksiyonlarının alınmasını kolaylaştırmaktadır.

Dördüncüsü, geleneksel kalkınma anlayışında dev endüstriyel projelerin tüm ekonomik aktiviteleri canlandıracağı varsayılmıştır. Buna karşın bölgesel kalkınma yaklaşımında, her bölgenin kendi gelişim potansiyelini kullanarak yerel iktisadi yapıyı canlandırması hedeflenmektedir.

Son olarak, geleneksel kalkınma anlayışına göre merkezi mali destekler, teşvikler, sübvansiyonlar iktisadi aktivitelerdeki çekiciliğin ana nedenleridir. Bölgesel kalkınma yaklaşımına göre ise iktisadi faaliyetlerin gelişimi için ek anahtar koşulların sağlanması gerekir. Mali desteklerin ve teşviklerin bölgesel dinamiklere uygun biçimde tasarlanması gerekmektedir. Bunların yanı sıra, bölgelerdeki asıl problemlerin kaynağına inerek, anahtar çözüm önerilerinin hedeflenmesi gerekmektedir.

Kaynak:

- Capello Roberta ve Nijkamp Peter (2009) "Handbook of Regional Growth and Development Theories", Edward Elgar Publishing.
- Pike Andy, Rodríguez-Pose Andrés ve Tomaney John (2006) "Local and Regional Development", Routledge, Londra ve New York.

yayınlarımız

2018 YILI FAALİYET RAPORU

Kalkınma Ajansları usul ve esasları gereğince hazırlanan Orta Anadolu Kalkınma Ajansı 2018 Yılı Faaliyet Raporu hazırlanmıştır. Ayrıntılı olarak incelemek ve faaliyetlerimiz hakkında bilgi sahibi olmak için www.oran.org.tr 'yi ziyaret edebilirsiniz.

EKONOMİ GÖSTERGELERİ RAPORU

2018 yılında dünya genelinde ekonomik anlamda hızlı gelişmeler yaşandı. ABD-Çin ticaret savaşları, FED kararları, İran'a uygulanan yaptırımlar, Brexit olayı, ABD-Türkiye gümrük vergisi kararları gibi hadiseler dünya genelinde hissedilir ekonomik çalkalanmalara neden oldu. Türkiye, dünya genelinde yaşanan bu ekonomik hareketlilikten doğal olarak etkilenecek yıl boyunca sıcak gelişmeler yaşadı. Dünya genelinde yaşanan bu sıcak gelişmelere bağlı olarak bazı zorluklar yaşanmış olsa da cari açığın azaltılması, ihracat rakamlarında rekorların kırılması gibi başarılarla da 2018 yılı içerisinde imza atılmıştır. Türkiye genelindeki ekonomik gelişmelerin, Orta Anadolu Kalkınma Ajansı'nın faaliyet bölgesi olan Kayseri, Sivas ve Yozgat illerindeki yansımaları Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı Nurullah Topkaraoğlu tarafından hazırlanan Ekonomi Göstergeleri Raporu'nda karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Ekonomik güven endeksi, enflasyon verileri, ihracat rakamları, şirket istatistikleri, GSYH rakamları gibi istatistiki verilerin ülke genelinde ve bölgemizde detaylı olarak incelendiği raporumuza ajans internet sitesi www.oran.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

bizi
sosyal medyada
takip edin

twitter.com/ORANKalkinma

[youtube/OranKalkinmaAjansi](https://youtube.com/OranKalkinmaAjansi)

facebook.com/OrtaAnadoluKalkinmaAjansi

ORAN Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı
Central Anatolia Development Agency

KAYSERİ Mevlana Mahallesi, M.K.P Bulvarı, No: 79
Kat: 5-6 P.K: 38080 Kocasinan/KAYSERİ
Tel: +90 352 352 6726
Fax: +90 352 352 6733
E-Posta: info@oran.org.tr

SİVAS Akdeğirmen Mah. Höllüklük Cad.
No: 39, 58040, SİVAS
Tel: +90 346 222 0800
Fax: +90 346 222 0820

YOZGAT Aşağınohutlu Mah. Sakarya Caddesi
No: 9 Merkez/YOZGAT
Tel: +90 354 217 67 26
Faks: +90 354 217 67 26